

Poslanci majú len zložité a zložitejšie úlohy

Šesť odložených a 27 plánovaných správ bolo v programe zastupiteľstva vo štvrtok 25. júna. Na úvod vzdali na návrh primátora J. Danka minútou ticha počtu obetí tragického útoku v ZŠ vo Vrútkach J. Budzovi. Potom schválili informatívnu správu o realizácii stavieb

tréningová hokejová hala a Šport park Pltníky. Viac diskusie vyvolalo riešenie cyklo dopravy v centre. Návrh predpokladá cyklistov v pešej zóne a ich usmernenie s rešpektovaním priority chodcov, a následne vytvorenie tranzitnej trasy okolo pešej zóny na jestvujúcu cyklotrasu súběžne s Jesenského ul. Poslanci návrh schválili.

Pri správe o činnosti mestskej polície primátor J. Danko poďakoval jej príslušníkom za mimoriadne výkony počas korona krízy. Výrazne najväčšiu pozornosť a diskusiu vyvolala informatívna správa o príprave mestského podniku MHD. Od 1. januára 2022 má mesto povinnosť zabezpečiť MHD s dodávateľom z nového výberového konania. Veľkú kritiku vyvolalo, že mesto už zrejme časovo nezvládne európsky tender na výber prevádzkovateľa MHD a prišlo aj o potenciálne priestory na vozovňu. Ostávajú možnosti uzavrieť novú zmluvu s doterajším prevádzkovateľom, alebo založiť spoločný podnik s ním, alebo s AEN Group. Na SAD

O plnení uznesení prvýkrát informoval nový prednosta MsÚ Ján Žila (vľavo)

Žilina odznelo veľa kritiky. Poslanci 20 hlasmi prijali zámer založiť spoločný podnik s majoritou mesta. Založenie podniku podlieha schváleniu v zastupiteľstve. Bez diskusie potom prijali správy o činnosti Rady primátora pre seniorov a o organizačných zmenách na úrade. O.i. boli zrušené pozície manažéra finančného riadenia a koordinátora projektov pre marginalizované skupiny a výstavbu športových zariadení. Zmeny prinesú o.i. úsporu personálnych nákladov mesta vyše 200 000 eur. Napriek pripomienkam, že mesto by nemalo predávať majetok, neprešiel návrh stiahnuť návrh na predaj bývalého archívu a výmenníkovej stanice neziskovej spoločnosti Medik M. Tá tam už prevádzkuje sociálne služby pre seniorov a druhú časť chce prestavať na ambulancie. Po diskusii poslanci schválili predaj objektu za 103 000 eur Medik M, ktorý tam má poskytovať sociálne služby min. tri roky. Poslanci uplatnili tzv. osobitný zreteľ aj pri prenájmoch nehnuteľností

pre evanjelickú MŠ (prístavba ext. učebne), pre jasle Leviča v Priekope (prenájom na 10 rokov za 1 euro/rok), pre Turč. knižnicu v Priekope a prenájom pozemkov autobusovej stanice pre a.s. Turiec. Zastupiteľstvo schválilo nesúhlasné stanovisko rady k návrhu primátora znížiť jeho plat o 1933 eur na tzv. základnú výšku 3866 eur. Poslanci potom schválili návrh udeliť čestné občianstvo in memoriam partizánskeho veliteľovi a politikovi, genmjr. in mem. V. Žingorovi, popravenému v decembri 1950. Schválili aj zabezpečenie priestorov pre CVČ Kamarát v amfiteátri k 1. 9. 2021. Na ďalšom rokovaní poslanci 10. júla zrušili všeobecne záväzné nariadenie č. 124 o spôsobe rozdávania dotácií pre športové kluby a upravili VZN č. 105 o poskytovaní dotácií z rozpočtu mesta. V úvode neprešiel návrh poslanca M. Uherčíka, aby sa zastupiteľstvo zaoberalo aj situáciou majiteľov letných terás na pešej zóne. **Autor, foto: (bk)**

Editoriál

Mgr. MARTIN KALNICKÝ

Informácie a diskusia

- To sú dva pojmy, ktoré vystihujú časť problémov v rozvoji Martina. Máme primálo informácií – a to nielen poslanci, ale aj občania – a primálo, a neskoro, sa o nich diskutuje. No napriek tomu sme zaznamenali viaceré rokovania zastupiteľstva, ktoré priniesli aj zaujímavé kroky. Príkladom je sťahovanie CVČ Kamarát. Hoci môžeme diskutovať, nakoľko je rekonštrukcia objektu v amfiteátri celomestsky významná, z možných riešení je najlepšie nastáť tam potom CVČ. Vďaka MESTSKÝM NOVINÁM o tom dostávate množstvo informácií. (Okrem toho sme zlepšili ich distribúciu, zabezpečili sme nové miesta, kde sa k MN môžete dostať.) Samozrejme, zaznamenali sme aj vynikajúce príklady aktivity v kultúre a úspechy našich športovcov. A dávame priestor aj pripomienkam a názorom občanov.

Vaše podnety k problémom v mestských častiach nám píše na mail: redakcia@mestskenoviny.sk

Do Tomčian bezpečne (str. 5)

KAMARÁT do Amfika (str. 9)

A. Kuzminová v Turci (str. 13)

Kometa v semifinále (str. 23)

Zastupiteľstvo 25. júna pokračovalo v snahe riešiť prezreté problémy, ale aj perspektívu mesta

Dohoda sa dosahuje ťažko

Poslanci - sprava_ Peter Vons, Lubomír Vaňko, Stanislav Thomka a Robert Gajdoš

Hoci po minulom sa dalo očakávať, že prerokovať 33 správ bude zas nad sily poslaneckého zboru, opak sa ukázal byť pravdou. Vplyv na to mali aj dva procedurálne návrhy s rôznym obsahom a oba zastupiteľstvo schválilo 13-15 hlasmi – prvý podal viceprimátor R. Kollár (a šéf klubu Spoločne pre Martin, aby kvôli vysokej teplote obmedzil vystúpenia v rozprave na 3 minúty) a druhý predseda poslaneckého Klubu občianskych poslancov P. Kašuba (navrhol, aby bilancujúce správy o 4 organizáciách za rok 2019 prerokovali bez rozpravy).

Cyklisti v centre

Dlhodobu sa nielen poslanci, ale aj občania, zaoberajú pohybom cyklistov v pešej zóne. Každý minulý pokus o riešenie mal nedostatky. Nový návrh Útvaru hlavného architekta spočíva v pokuse postaviť koexistenciu peších a cyklistov na vzájomnej tolerancii. Navádza cyklistov od tržnice smerom do Ul. 29. augusta („Jednosmerky“) a Divadelnej ul. a potom popred I. budovu Matice smerom na Sever, a pri Memorandumom nám. sa pripája na už vybudovanú cyklocestu. V druhom kroku sa má vybudovať ucelená tranzitná cyklocesta Sever – juh od ukončenia cyklocesty na križovatke Ul. M. R. Štefánika a Ul. V. Paulínyho-Tótha cez Štúrovu štvrť, Moskovskú ul. a Ul. A. Sokolíka po „starú“ cyklocestu na Jesenského ul. Riešenie predpokladá zodpovedných cyklistov, trepezlivosť s týmto „skúšobným“ krokom a vzájomnú toleranciu. R. Gajdoš upozornil aj na možný negatívny dopad intenzívnejšej cyklopravy na Ul. 29. augusta na tamojšie obchodné a pohostinské prevádzky.

Veľký podporovateľ cyklopravy D. Kubička uzavrel diskusiu konštatovaním, že na ideálne riešenie sme ešte nedozreli a aj keď I. etapa môže priniesť aj sporné javy, priniesie prinajmenšom usmernenie cyklistov a v II. etape môže byť prínosom segregácia cyklopravy od ostatnej.

Na programe zas i MHD

Mestská doprava je evergreen. Okrem množstva pripomienok a námetov na zlepšenie systému, ktorý „urobí“ ročne cca 2,5 mil. km, je zásadným motívom termín 1. 1. 2022, keď musí mesto začať prevádzkovať MHD s dodávateľom, vybraným z nového tendra. Predkladateľ správy o novom podniku pre MHD, viceprimátor R. Kollár uviedol problematiku zhrňujúcim spôsobom: „V súvislosti so skutočnosťou, že mesto má od 1. 1. 2022 realizovať túto činnosť dodávateľom, ktorý musí vyjsť z nového obstarávania týchto služieb už od roku 2019 zodpovedajú pracovníci MsÚ a vedenie mesta spoločne s poslancami MsZ, hľadáme čo najlepšiu východiskovú pozíciu aby sa čo najviac posilnila pozícia mesta v tomto procese. K tomuto sa preukázateľne uskutočnilo už niekoľko stretnutí i za účasti poslancov MsZ, na ktorých boli predkladané možnosti vystihujúce čo najúspornejšie rozhodnutia v tomto procese, napríklad stretnutie z 19. 9. 2019. Ďalšie stretnutia poslancov prebehli 29. 11. 2019 k predstaveniu a posúdeniu i možného spoločného podniku od CEO AEN Group s benefitom spoločnosti na ekologickú možnosť novej MHD.“

Tzv. európsky tender na nového dodávateľa mesto časovo nestíha. Ten sa, ako povedal primátor J. Danko s odvolaním sa na konzultácie

s odborníkmi, dá stihnúť za 7 mesiacov, no v prípade ŽSK trvalo, podľa informácie z diskusie na rokovaní, len vyjadrenie Úradu pre verejné obstarávanie rok. Preto sa črtá ako riešenie skôr spoločný podnik, návrhy potenciálnych partnerov však predpokladajú ich majoritu, kým mesto by chcelo väčšinu pre seba. O tom by mal primátor rokovať s potenciálnymi partnermi, čo odporúčala aj ekonomická komisia a rada mesta. „Následne sa budú iniciovať orgány spoločnosti s nastavením vlastného business plánu, v ktorom musí byť zahrnutá úplná obnova vozového parku s dôrazom na zlepšenie ekológie a životného prostredia v meste a to po dobu minimálne 10 rokov.“ - uzavrel správu R. Kollár.

M. Uherčík označil riešenie MHD za jednu z kľúčových úloh volebného obdobia, o ktorej ale vieme už 1,5 roka. Spoločný podnik má aj podľa neho veľa výhod, no môže to priniesť aj nevýhody. Aj druhá ponuka podľa neho „extrémne pokrívavá a zavadza“. Ako príklad v priloženom „biznispláne“ uviedol, že potenciálny partner počíta v nákladoch s priemernou spotrebou 41 lt nafty, kým u HK bola spotreba priemerne 28 lt a nové autobusy majú spotrebu ešte nižšiu. To znamená za 10 rokov rozdiel v nákladoch do 3 mil. eur! Vyslovil sa jednoznačne za spoločný podnik, no upozornil: „Podme do toho pripravení, s korektnými číslami, dajme si tú námahu a spravme to poriadne.“ Pripomenul však ešte druhú „extrémne dôležitú vec“ - že o 3 roky sa končí zmluva s Brantnerom Fatra a novú zmluvu treba začať pripravovať včas – čiže už dnes, aby sa neopakoval scenár MHD. Vo viacerých smeroch s ním sčasti súhlasil aj primátor J. Danko, ktorý o.i. povedal, že na riešenie tohto problému treba naozaj najatť expertov a že „treba si vysúkať rukávy a ten defenzívny prístup z našej strany treba zmeniť“. Viacero podnetov priniesol aj R. Gajdoš (kritika drahého prenájmu vrútockého nástupišt'a), M. Belák (navrhol prehodnotiť celkový počet km v MHD) a P. Vons (že aj príklad ŽSK potvrdzuje, že toto je úloha pre dopravných odborníkov, nie poslancov) a P. Buocik (očakával viac návrhov, nie od jedného

partnera). M. Kalnickému chýbala v podkladoch minimalistická štúdia, čo mesto naozaj musí podľa zákona v preprave osôb poskytnúť, stratili sme veľa času a dnes sme už mali rokovať o návrhu zmluvy. Ako povedal, „dnes sme sa postavili do radu, miesto toho, aby sme si vybrali. Vyhodili sme všetky tromfy a dnes musíme prijať len drahé riešenie. Nemôžeme len mávnuť rukou, že je to už za nami. Máme aj iné úlohy. Neurobme ďalšie zlé kroky, ktoré sa už nebudú dať vziať späť.“ Gen. riaditeľ SAD Žilina Ing. P. Pobeha reagoval na niektoré pripomienky. Ako tvrdí, martinská MHD je jednou z najlacnejších na Slovensku a obnovu vozového parku vidí ako vec objednávky a zmluvy. R. Kollár odmietol kritiku jeho osoby za stav priprav spoločného podniku a povedal: „Stretnutí sme mali „iks“, ale sme nerozhodli, na ničom sme sa nedohodli. To je problém zloženia zastupiteľstva.“ Poslanci správu napokon väčšinou hlasov schválili.

O rozvoji z viacerých strán

Viacero bodov programu zastupiteľstva sa dotýkalo rozvoja mesta – tak problematika MHD a cyklopravy, ako aj budovanie atletického štadióna a Šport parku Pltníky, či priestory pre CVČ Kamarát. No širšie koncipované námety boli načrtnuté až v záverečnej časti rokovania. Poslankyňa K. Šubjaková navrhla zväziť aj v Martine zavedenie poplatku za rozvoj, ktorý už rad miest a obcí využíva ako zdroj financií pre budovanie infraštruktúry sídel. No tak M. Uherčík ako aj R. Gajdoš pripomenuli aj druhú stranu tejto mince – že poplatok za rozvoj by mohol viesť k zdraženiu developerských projektov a tým aj domov/bytov, čo by mohlo mesto v konečnom dôsledku v dlhodobom výhľade poškodiť. Naopak, do hĺbky problémov mesta smerovali interpelácie I. Žiga a M. Uherčíka. I. Žigo žiadal viac informácií o rozsiahlom personálnom audite na mestskom úrade, ktorý by mal prispieť k zefektívneniu práce úradu a tým k lepšiemu fungovaniu mesta. M. Uherčík zas žiadal detailné informácie o vývoji osídlenia Martina – o prírastku a úbytku obyvateľstva. Pokles počtu obyvateľov je vážny problém mesta, ktorým sa bude zastupiteľstvo určite opakovane zaoberať.

Autor a foto: (bk)

Tréningová hokejová hala a 2. etapa Šport parku Pltníky

Nedokončená tréningová hokejová hala nie je dobrou vizitkou mesta. Foto: Ich

Veľká väčšina poslancov mestského zastupiteľstva schválila na schôdzi (25. júna) uznesenie, ktoré sa týkalo informatívnej správy o postupe realizácie investičného zámeru stavieb tréningovej hokejovej hala a Šport park Pltníky (2. etapa).

Tento bod bol jedným z tých, ktorý sa nestihol dokončiť na predošlom rokovaní MsZ (4. júna). Poslanci sa k nemu vrátili na ďalšom riadnom zasadnutí (25. júna).

V dôvodovej správe (hala) bolo uvedené, že poslanci odsúhlasili na septembrovom zastupiteľstve v roku 2019 možné financovanie stavby cez koncesionárske obstarávanie, ale po preskúmaní možnosti trhu sa v správe konštatuje, že táto forma by výrazne predražila cenu diela. Preto vedenie mesta odporučilo zvoliť iný spôsob financovania stavby. S týmto konštatovaním napr. nesúhlasil poslanec Martin Kalnický, ktorý vlni prišiel s návrhom preveriť aj alternatívne možnosti financovania

dostavby tréningovej haly (v susedstve súčasného zimného štadióna na Podháji) nielen z mestského rozpočtu. V koncesionárskej zmluve by sa mesto zaviazalo, že si bude prenajímať ľadovú plochu v potrebnom rozsahu, aby mohli bez problémov fungovať športové kluby (hokej, krasokorčuľovanie). Výhodou by bola rýchlosť dokončenia diela, možno ešte do konca tohto roka. A nemalo by to negatívny dopad na rozpočet. Financovaním z rozpočtových zdrojov by síce dostavba objektu vyšla lacnejšie (na základe aktualizovanej projektovej dokumentácie 2,5 mil. eur.), ale náklady na prevádzku haly (12 mesiacov) by hradilo mesto. Momentálne je v procese verejného obstarávania výber zhotoviteľa tréningovej haly. Súčasne sa realizuje projektová dokumentácia prístavby spojovacieho „krčku“, ktorý bude spájať starý zimný štadión s halou, vytvárať zázemie pre oba objekty, ako aj nový hlavný vstup do komplexu.

Otázka financovania ešte nie je

uzatvorená, informatívnu správu poslanci zobrali na vedomie, ale v budúcnosti budú musieť tento oriešok rozlúsknuť tak, aby to bolo pre mesto ekonomicky najvýhodnejšie. Ďalšie prieskumy v tejto veci by dokončenie rozostavanej stavby, ktorú jeden z poslancov veľmi trefne nazval najdrahším parkoviskom na Slovensku, len predražili.

Tréningová hala (rozmery klziska budú identické, ako má hlavná hracia plocha) by bola veľkým prínosom pre hokejovú mládež v Martine a perspektívu ďalšieho výkonnostného rastu talentov. O to naliehavejšie je to práve preto, že starý zimný štadión bude potrebné v blízkej dobe rekonštruovať. Nová plocha umožňuje relatívne jednoduchú rekonštrukciu hlavného štadióna.

Čo sa týka Šport parku Pltníky, na úspešnú realizáciu prvej etapy v roku 2019 by mala nadviazať druhá fáza projektu (2020), ktorá podľa rozpočtu vypracovaného projektantom

stavby počítá až s investíciou 1,94 mil eur. Keďže v mestskom rozpočte nie je na tento účel schválený potrebný objem finančných prostriedkov, stavba sa nezrealizuje ako celok, ale rozsah prác sa rozdelí na časti podľa množstva financií, pričom sa bude brať do úvahy objem prostriedkov, ktoré sú na projekt k dispozícii. Pôjde o štyri samostatné časti (1. zázemie areálu a príjazdová komunikácia, 2. areálové komunikácie a drobné športoviská, 3. parkovacie plochy, 4. sadové úpravy) a toto delenie umožní väčšiu flexibilitu pri dostavbe areálu. „Rozdelenie však nie je správne, lebo chýba len 400 000 eur a areál by bol naraz dokončený. A potom by sme sa mohli venovať ďalším investíciám. Kúskovanie zrejme stavbu predraží. Môže to však znamenať aj to, že poslanci nabudúce neodsúhlasia 2. etapu a budeme tu mať „rozostavaný“ areál na roky,“ uviedol pre MN člen športovej komisie Michal Uherčík.

V Krásne nad Kysucou majú halu s celoročnou prevádzkou, ktorú počas letnej prípravy občas využívajú aj martinskí hokejisti. Foto: Ich

Športovci dostanú dotácie, ale menej a neskoro!

Na zasadnutí MsZ odsúhlasili poslanci v rámci zmeny rozpočtu na rok 2020 aj pridelenie dotácií pre oblasť športu vo výške 116 900 eur.

Samotný proces sa uskutočnil cez VZN č. 105, a nie cez VZN č. 124. Poslanec M. Uherčík si myslí, že zmeny sa dali zakomponovať aj do VZN č. 124. „Zasa ideme podľa mňa zlou cestou, mesto musí počúvať aj na argumenty a nielen sa spoliehať na mocenské pozície, ktoré zaujalo. Dotácie budú vyplatené, za čo som rád, ale koncepcijnú prácu, ktorá bola

začatá, žiaľ, pozastavíme o jeden rok. Existuje prísľub primátora, že VZN č. 124 bude obnovené na ďalší rok, čo teda, samozrejme, závisí od poslancov. Problém však je, že sa pripravujeme o mnohé výhody tohto VZN ako napr. zber informácií o športujúcich deťoch v Martine či systémové sledovanie dát o výdavkoch a ich typoch.“ Mesto Martin bolo aj vďaka novému modelu financovania športu s tromi piliermi a mestskými športovými ukazovateľmi na deti v rámci VZN č. 124 v tzv. „prvom koši“ slovenských miest, ktoré pripadali do úvahy na testovanie štátnych vzdelávacích

poukazov. Poslanec M. Uherčík pre MN potvrdil, že sa naďalej bude snažiť presadiť, aby martinské deti mohli čerpať aj tieto zdroje. Na to, aby to bolo reálnejšie, bude musieť byť naozaj splnený prísľub vedenia mesta, že od 1. 1. 2021 sa znovu pôjde cez VZN č. 124, ktoré sa stalo vzorom a inšpiráciou pre mnohé iné samosprávy, kde podobné VZN práve pripravujú (napr. Žilina). Prerozdelením dotácií v súhrnnej výške 116 900 eur jednotlivým športovým klubom sa bude zaoberať športová komisia a potom sa to bude schvaľovať v zastupiteľstve. O tom,

či ešte do konca tohto roku športovci dostanú niečo navyše, rozhodne to, ako sa bude vyvíjať finančná situácia mesta.

Momentálne však športové kluby môžu celkovo počítať s nižším príspevkom, ako bolo pôvodne odsúhlasené minulý rok v decembri (340 000 eur), pričom už vtedy išlo o dosť redukovanú čiastku voči roku 2019 (555 000 eur). Okrem toho, financie prídu športovým klubom neskoro (zrejme až v septembri).

**Stranu pripravil:
Ľubomír Chochula**

Jablkom sváru ihrisko na Ľad'ovni – črtá sa riešenie

Ihrisko na Lermontovej ul. je už bez mantinelov. Foto: bk

Vo veľkej zasadačke mestského úradu v Martine sa 23. júna uskutočnilo stretnutie občanov, ktoré inicioval poslanec za mestskú časť Ľadoveň-Jahodníky-Tomčany Martin Kalnický. Témou bolo ihrisko na Lermontovej ul. na Ľadovni.

Diskusiu moderoval Martin Kalnický a okrem občanov boli prítomní aj prednosta MsÚ Ján Žila, viceprimátorka mesta Tatiana Červeňová, ako rodič aj Zuzana Mendelová (riaditeľka ÚHA), ktorá býva neďaleko od ihriska.

Na stretnutie prišli zástupcovia oboch protichodných táborov – občania a aktéri petície za odstránenie mantinelov na ihrisku, ktorí už viac nedokážu tolerovať hluk pri strelách a búchaní hokejkami, verzus zástancovia zachovania hokejbalového ihriska, ktoré si obľúbili športujúce deti a mládež, v tom stave, ako bolo pred demontážou mantinelov. Tie boli odstránené z preventívnych dôvodov, aby neprišlo k skratovému konaniu a ujme na zdraví, keďže konflikty boli čoraz častejšie.

Ihrisko (pre deti do 12 rokov, ako je na informačnej tabuli napísané) ako celok zrušené nie je, akurát je teraz už bez mantinelov. MN sa spýtali niektorých účastníkov stretnutia, čo od neho očakávali ešte pred samotným začatím.

OČAKÁVANIA

Ján Dolník (Lermontova ul. č. 11): „Odinštalovanie mantinelov a bránok bolo unáhleným krokom. Mládež na ihrisku nehrala hokejbal celý deň, netrvalo to dlho a potom už

bol pokoj. Číže hluk nebol tak často, ako niektorí nespokojní obyvatelia hovoria. A keď to aj na pár minút bolo vonku hlučnejšie, stačilo mi prejsť na opačnú stranu bytu, kde som to tak nepočul. No a teraz začali na ihrisko chodiť kolobežkári a skejtbordisti, ktorí tiež robia hluk. Podľa mňa by najlepším riešením bolo, keby ihrisko vrátili do stavu pred demontážou mantinelov. Keď to nepôjde, tak aspoň nech znovu osadia bránky, aby deti mali na čo strieľať.“

Lubomír Lička (Lermontova ul. č. 12): „Celé je to tu rozhádané, preto treba nájsť také kompromisné riešenie, ktoré by bolo prijateľné pre obe strany. To by mohlo upokojiť situáciu a znížiť napätie. Ja sám mám jednu negatívnu skúsenosť. Hovoril som chalanom, aby na ihrisku nerobili taký rachot, čo sa však u nich nestretlo s pochopením. Zavola som mestskú políciu, ktorá prišla a upozornila ich, že to ihrisko má slúžiť deťom do 12 rokov. Potom odišli a tí chalani hrali hokejbal ďalej, akoby sa nič nestalo. Určite však treba na ihrisko vrátiť bránky a urobiť sieť na zachytávanie letiacich loptičiek aj na opačnej strane hracej plochy.“

Jaroslav Guľa (Lermontova ul. č. 9): „Som rád, že je ihrisko už bez mantinelov. Tie boli problémom. Keď do mantinelov narážali loptičky, alebo hráči búchali oň hokejkami, spôsobovalo to veľký hluk. Hrávalo sa tam niekedy až do 21. h, boli počuť aj vulgarity. Nemohli sme nič, ani pozvať návštevu, ani otvoriť okno a vetrať. Už som mal aj rozbité sklo na balkóne, ktorý je vzdialený od ihriska len 15 krokov. Okrem toho pred rokom strelil jeden chlapec neúmys-

selne loptičku do kočíka a potom ešte mamičke vynadal, čo sa tam motá. Bývajú tu aj dôchodcovia, ľudia dlhodobó chorí, ale aj občania, ktorí chodia na nočné zmeny. Aj to treba brať do úvahy. Nech to zostane tak, ako je to teraz, na ihrisku sa hrajú malé deti a je pokoj.“

NÁZOROVÉ SPEKTRUM

Na stretnutí si občania povedali svoj názor (neraz aj emotívne), ako to cítia. Tomáš Pivko (Lermontova ul. č. 10) spochybnil vo svojom vystúpení petíciu za odstránenie mantinelov. Prízvukoval, že deťom treba vytvárať podmienky na šport (nie naopak), aby sa rozvíjali aj týmto smerom a nedali sa na zlé chodníčky. Poukázal na to, že ihrisko je umiestnené na dobrom mieste v tichej lokalite bez áut. Hovoril aj o tom, čo im niektorí neprajníci robili. Keď si v zime svojpomocne spravili na ihrisku klzisko, niekto ho do rána posolil. Alebo v lete rozliat olej pred bránkami. Podľa neho, v minulosti deti športovali pred panelákmi bežne a tiež to nebolo potichu.

MN: Ako ste spokojný s riešením, ktoré vzišlo zo stretnutia?

Vladimír Medzihorský: „Som spokojný. Na tomto ihrisku som vyrastal. Vtedy tam mantinely neboli. Keď som si odstrelil loptičku, pobehol som za ňou a hrali sme ďalej. Ihrisko zostalo, nikto ho nezrušil, naďalej ho môžu deti využívať. Zmizol však problém – mantinely.“

Marek Lukáčik: „Vedel som, že bude potrebné urobiť nejaké ústupky a nebude nám vyhovené vo všetkom. Mantinely naspät' nedajú, ale návrh, že sa na hraciu plochu znovu namontujú bránky a za ihrisko spravia sieť aj zo strany od potoka, som bral ako

rozumný kompromis. Po stretnutí som bol spokojný, avšak cítim sklamanie z toho, že bránky ani sieť tam zatiaľ nie sú. O to viac ma to mrzí, lebo sú prázdniny a deti sú z toho nešťastné. Verím, že sa to napokon vyrieši. Uvidíme tiež, ako to dopadne s tým novým ihriskom.“

RIEŠENIE

Martin Kalnický navrhol riešenie, ktoré by v súčasnej situácii mohlo upokojiť rozbúrenú hladinu. Na súčasnom ihrisku chcel naspät' osadiť bránky (za tou južnou, kde to ešte nie je, osadiť aj stĺpy so sieťami na zachytávanie loptičiek) a bude sa hľadať vhodné miesto na hokejbalové detské ihrisko (asi 20 x 10 m). No s tým, že mantinely už budú potiahnuté hmotou, ktorá bude eliminovať hluk. Takou lokalitou by mohol byť priestor pri tenisových kurtoch. Je to len približne 300 m od ihriska na Lermontovej ul., neďaleko od potoka, takže by sa tam dalo v zime robiť klzisko. Martin Kalnický informoval MN, že po stretnutí s riaditeľkou ÚHA Zuzanou Mendelovou, ktoré bolo 1. júla v danej lokalite, by práve tu mohli situovať budúce ihrisko. Je to trochu ďalej od bytoviek, čo je ďalšia výhoda. Keď to bude aktuálne, uskutočnia sa rokovania so spoločenstvami vlastníkov bytov. Martin Kalnický pre MN ešte dodal: „Myslím si, že je to dobré riešenie. Chceme vybudovať nové ihrisko, na ktorom sa deti budú môcť bez obáv z toho, že prídu do nejakého konfliktu, venovať svojím športovým aktivitám. Verím, že to dotiahneme do úspešného konca a túto investíciu zrealizujeme. Nepoľavili sme, bojujeme za vás.“

Autor: Eubomír Chochula

Martin Kalnický na mieste, kde by malo vzniknúť nové ihrisko. Foto: l'ch

Cyklocesta a chodník z Martina do Tomčian rastie ako z vody

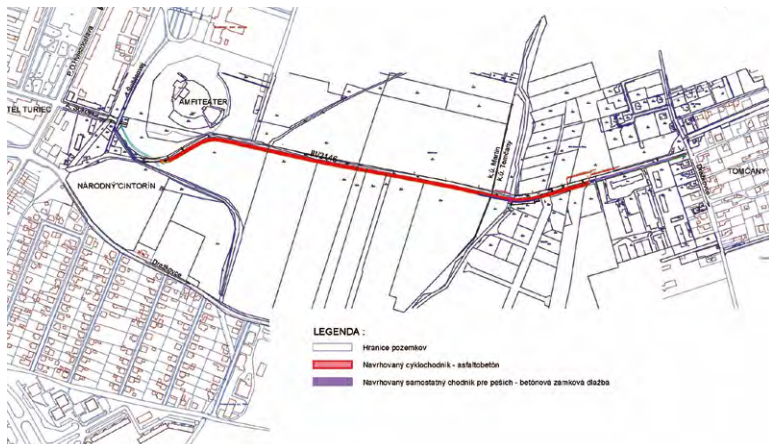

Schéma cyklotrasy a chodníka z Martina do Tomčian

Pri premostení Siľavy, zľava: Lubomír Nácín, Ján Maňovčík, pomáhal im ešte Ján Urbaník

Sieť cyklistickej infraštruktúry sa už v auguste rozšíri o vyše 800-metrový úsek z Martina do Tomčian. Tomčany boli jedinou mestskou časťou, ktorá nebola s mestom spojená bezpečným chodníkom – čo bolo už kritické a mimoriadne nebezpečné – Tomčany sa za posledných 20 rokov rozrástli zo 155 na cca trojnásobok obyvateľov, no cesta ostávala rovnaká – napriek mnohonásobnému nárastu počtu osobných i nákladných áut, napriek využívaniu cesty pešmi – i deťmi – do a zo škôl, napriek tomu, že celý priestor naokolo je projektovaný na bytovú zástavbu o výstavbu občianskej vybavenosti.

Niekoľkoročný proces príprav, majetkovo-právneho vysporiadania, projektovania dospel do realizačnej fázy – od 25. mája sa cyklocesta a chodník pre peších stavia. Pôvodne chcelo mesto realizovať túto stavbu výlučne zo svojho rozpočtu, napokon uspelo s projektom z eurofondov. Stavbu realizuje na základe výberového konania firma Dopstav z oravskej obce Breza.

S diaľkovo ovládaným valcom Peter Paríšek

Charakteristika stavby

Dĺžka: 854,7 m, 33,5 m bude riešených po vysporiadaní majetkových vzťahov
Celkové náklady na cyklocestu: 376 652 eur
Spolufinancovanie mesta vo výške: 19 825 eur
Chodník v hodnote cca 100 000 eur financuje mesto zo svojho rozpočtu.
Termín: do 3 mesiacov = 84 dní (2. pol. augusta)

Stavbu cyklochodníka a chodníka do mestskej časti Tomčany odštartovali dňa 25. mája prestrihnutím pásky – primátor J. Danko, predseda výboru mestskej časti I. Žigo za účasti zástupcu realizátora S. Papajíka. Primátor J. Danko vyzdvihol fakt, že táto cyklocesta je principiálne novým typom cyklotrasy, pretože ju sprevádza aj chodník pre peších.

KONEČNE BEZPEČNE

Cyklochodník spolu s chodníkom bude vybudovaný vpravo pozdĺž cesty III/2146 (Ul. Milana Thomku-Mitrovského) v smere od Martina do Tomčian, pričom sa bude začínať pri vjazde na odstavnú štrkovú plochu severne od Národného cintorína, a končiť sa bude pred bývalým družstvom (pred križovaním s trasou budúceho východného mestského okruhu). Cyklistická komunikácia bude obojsmerná s dvoma protismernými pruhmi, celková prejazdná šírka cyklistickej komunikácie bude 3 metre, s krytom z asfaltobetónu. Od cesty III/2146 bude oddelená trávnatým pásom v šírke jeden meter. Od chodníka pre peších, ktorý bude široký 1,50 m, bude cyklistická komunikácia oddelená špeciálnou dlažbou pre nevidiacich a slabozrakých

– pásom varovnej dlažby a pásom vodiacej dlažby. „Verím, že podmienky na realizáciu stavby budú priaznivé a Martinčania budú môcť využívať cyklochodník a chodník už počas leta,“ dodal Ján Danko. Zuzana Kalmanová, hovorkyňa mesta, pre MN uviedla: *- Postup prác na stavbe cyklochodníka a chodníka pre peších Martin – Tomčany je vyhovujúci a časový postup prác na stavbe je v zmysle harmonogramu. Kvalita doteraz realizovaných prác spĺňa požiadavky projektu a STN. Existujúci priepust, ktorým prechádza potok Siľava popod komunikáciu, bude predĺžený sklolaminátovou rúrou. Čelo vtoku bude súčasťou oporného múru a bude založené rovnako ako oporný múr. Na vtoku bude koryto v dĺžke 4 m upravené lomovým kameňom tak, aby bol zabezpečený plynulý prietok vody. Správny orgán uložil povinnosť náhradnej výsadby na parcelách vo vlastníctve mesta Martin (t.j. po pravej, južnej, strane). Alej nebude jednodruhová, dominantnou drevinou bude Ulmus 'Rebona – kultivar brestu, ktorý je odolný voči grafioze a dobre znáša mestské prostredie, s prímiesou lípy a javora.*

STAVBARIEŠI „DVA V JEDNOM“

Aj stavbári sú s postupom prác spokojní. Denne riadi práce majster Milan Romaňák, obrubníky a palisády kladli: Milan Betík, Ľudvík Romaňák a Ľuboš Kurák, tatrovky obsluhovali: Peter Paríšek a Edo Kormaňák, na rýpadlách pracovali: Jozef Betík a František Vnučák. Zdržanie im trochu spôsobilo čakanie na povolenie na výrub kanadského topoľa. Ale medzitým, samozrejme,

robili iné roboty. Počasie ich niekedy vyhnalo, keď tam zaprší, pre blato sa na stavbu nevedeli dostať... Ale pochvaľujú si spoluprácu so zástupcami mesta, ktorí vyriešili v spolupráci s políciou aj možnosť uzavrieť krátkodobu cestu, keď napr. príde betónpumpa.

Osobitným prvkom stavby je premostenie potoka Siľava. Rúra na priepust je zo sklolaminátu, jej životnosť je 150 rokov. Oporný múr v úvale Siľavy zodvihnú skoro do úrovne cesty, jeho niveleta bude oproti ceste cca o 10 cm nižšie, smerom do poľa bude sklon cca 2%, aby voda z cyklocesty a chodníka dobre odtekala. (Stavba bude oddrenážovaná do vsaku, prípadne do potoka Medokýš.)

Cyklocesta s chodníkom vyrieši ako „dva v jednom“ dávny problém nebezpečnej komunikácie medzi mestom a Tomčanmi ako budúcej vnútromestskej komunikácie, keďže Tomčany sú od r. 1949 súčasťou Martina. Snom cyklistických nadšencov je zokruhovanie cyklotrás na území mesta, k čomu máme ešte ďaleko – no tento úsek je dobrým krokom týmto smerom. Ako povedal hlavný inžinier mesta Ing. Tibor Maňka, „Všetkým nám je jasné, že ani začiatok ani predbežné ukončenie cyklotrasy a chodníka nie je ideálne. Samozrejme, budeme to riešiť bezpečným prechodmi pre chodcov, no pred Tomčanmi nechceme robiť žiadne provizorium a chodník až do Tomčian je vecou II. etapy, keď bude doriešený výkup pozemku a keď bude podpora poslancov. Majetkovo-právne treba ešte riešiť aj napojenie budovanej cyklotrasy a chodníka na Ul. A. Sokolika pod amfiteátrom.“

Autor a foto: M. Beňadik

Do konca roku pribudnú ďalšie tri stojiská na polopodzemné kontajnery

Veľkokapacitné polopodzemné kontajnery v Záturčí. Foto: l'ch

Využiť priestor pod úrovňou zeme ako úložisko na odpad má niekoľko výhod v porovnaní s klasickým konvenčným spôsobom. Ide o moderné, efektívne i estetické riešenie nakladania s odpadom.

Do veľkokapacitných polopodzemných kontajnerov sa zmestí viac odpadu (netreba taký počet plechových či plastových nádob). Navyše dve tretiny odpadu sú uložené pod zemou, takže v okolí

kontajnerov nie je toľko zápachu, ani neporiadku. Bude mesto pokračovať v umiestňovaní polopodzemných veľkokapacitných kontajnerov? V ktorých mestských častiach

už sú a kedy pribudnú ďalšie? – spýtali sa MN hovorkyne mesta Martin Zuzany Kalmanovej. „Filozofiou vedenia mesta bolo už od začiatku umiestniť polopodzemné kontajnery do každej mestskej časti. Momentálne sa ich hniezda nachádzajú v Záturčí a Priekope. Do konca roku pribudnú ďalšie tri stojiská na polopodzemné kontajnery na triedený zber odpadu (zmiešaný komunálny odpad, plasty, papier, sklo a zmiešaný odpad) v mestských častiach – Podháj-Stráne (Ul. Timravy), Košúty (Hodžova ul.) a Ladoveň-Jahodníky-Tomčany (Ul. Daniela Michaelliho). V budúcnosti mesto plánuje v začatej iniciatíve pokračovať.“

Kto je zodpovedný za kontrolu voľne behajúcich psov?

Do redakcie MESTSKÝCH NOVÍN nám prišiel podnet od našej čitateľky (L. M.), ktorú trápi to, že niektorí majitelia psov ich nemajú pri prechádzkach v obytných zónach na vôdzke.

Obrátila sa na nás s otázkou, kto je zodpovedný v meste Martin za kontrolu voľne behajúcich psov a či je táto problematika v meste vôbec upravená? Ako napísala, pri prechádzkach čoraz viac stretáva ľudí so psami, ktorých nemajú na vôdzke. Podľa nej, čím väčší pes, tým je to častejšie. Tvrdí, že ak na to upozorní psičkára, nie vždy sa to stretne s pochopením druhej strany. Skúsenosť našej čitateľky je taká, že sa miestami cíti ohrozená. „Nikde v Martine nie sú tabuľky, ktoré by upozorňovali na to, že pes by v obývaných častiach nemal pobehovať voľne. No v meste, odkiaľ pochádzam, to majú. Približne pred dvoma rokmi som v tejto veci písala na mestskú políciu. Odpísali mi, že oni to nemajú na starosti. Lenže psov stále pribúda a ich majitelia nerešpektujú, že ich majú mať na vôdzke. Keď sa dá, tak sa snažím vyhnúť tej nepríjemnej situácii, ale nie vždy to ide. Už sa mi stalo, že som bola zočí-vočí zúrivému psovi a bála

som sa, aby do mňa neskočil. Ako je to ošetrované v meste Martin?“

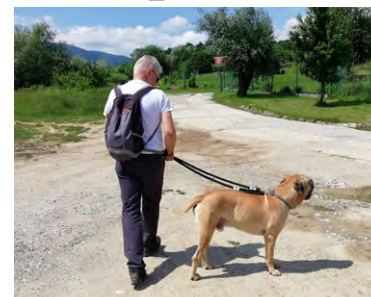
MN požiadali o reakciu náčelníka Mestskej polície Martin Milana Bartoša: „Čo sa týka vedenia psov na území mesta Martin, toto je upravené dvoma všeobecne záväznými právnymi predpismi: Zákonom č. 282/2002 Z. z. o niektorých podmienkach držania psov (ďalej len „zákon“) a všeobecne záväzným nariadením mesta Martin č. 121 o niektorých podmienkach držania psov na území mesta Martin (ďalej len „VZN“).

V zákone nie je ustanovená všeobecná povinnosť pre osobu, ktorá na verejnom priestranstve vedie psa, aby ho mala na vôdzke, teda ak niekto vedie psa „na voľno“, zákon tým neporušuje. Zákon však predpisuje, že osoba, ktorá vedie psa mimo jeho chovného priestoru alebo zariadenia na chov, musí byť fyzicky a psychicky spôsobilá a schopná ho ovládať v každej situácii, pričom je povinná predchádzať tomu, aby pes útočil, alebo iným spôsobom ohrozoval človeka či zvieratá. A musí zabráňovať vzniku škôd na majetku, prírode a životnom prostredí, ktoré by pes mohol spôsobiť. Ak teda voľne pustený pes niekoho ohrozuje (nemusí ísť až o napadnutie psov),

osoba, ktorá ho vedie, sa dopúšťa priestupku, za ktorý mu môže byť uložená pokuta do 165 eur (v blokovom konaní do 33 eur).

VZN určuje konkrétne miesta, kde je voľný pohyb psa zakázaný; ide o námestia, pešiu zónu a parky. Tento zákaz je však podmienený označením konkrétneho miesta tabuľkou s nápisom „Zákaz voľného pohybu psa“ a s grafickým zobrazením siluety psa a vodiacej osoby v červenom preškrtnutom kruhu. Problém je v tom, že tieto tabuľky často bývajú pravdepodobne niektorými nedisciplinovanými psičkármi odstraňované, čiže predpis o zákaze voľného pohybu psov na tom-ktorom mieste sa stáva takpovediac „bez-zubým“. Ak niekto v predpísanom riadne vyznačenom priestore vedie psa na voľno, dopúšťa sa priestupku, za ktorý mu môže byť uložená pokuta do 65 eur (v blokovom konaní do 33 eur).

VZN určuje aj miesta, kde je celkom zakázaný vstup so psom; ide o detské a streetballové ihriská, detské pieskoviská, dopravné ihriská, športoviská, letné kúpalisko, areály škôl a školských zariadení, zdravotnícke zariadenia, pietne miesta, pamätníky a areály cintorínov. Miesta, kde je vstup so psom zakázaný,

Takto si to asi naša čitateľka predstavuje. Foto: l'ch

tiež musia byť označené tabuľkou s nápisom „Zákaz vstupu so psom“ a s grafickým zobrazením siluety psa v červenom preškrtnutom kruhu. Nerešpektovanie tohto obmedzenia je tiež priestupkom, za ktorý môže byť osobe, ktorá psa vedie, uložená pokuta do 65 eur (v blokovom konaní do 33 eur).

Nie je pravdou, že vyššie uvedené problematiku mestská polícia nemá na starosti; mestské a obecné polície spolu s Policajným zborom SR kontrolujú dodržiavanie vyššie uvedených predpisov a priestupky spáchané ich nedodržiavaním riešia ako jednu zo svojich základných úloh. A to vrátane ukladania blokových pokút.“

**Stranu pripravil:
Ľubomír Chochula**

Aktuálne otázky života v meste

Na otázky MESTSKÝCH NOVÍN odpovedala Zuzana Kalmanová, hovorkyňa mesta Martin

1) Ako pokračuje príprava súťaže na riešenie Námestia SNP, čo sa v posledných týždňoch urobilo a aký je postup krokov v nasledujúcom období?

- Mesto Martin v spolupráci s Útvárom hlavného architekta mesta Martin v súčasnosti spracováva súťažné podmienky na vypísanie súťaže. Vzhľadom na aktuálnu situáciu nie je možné predpokladať, v akom časovom horizonte bude súťaž vypísaná.

2) Aké kroky urobil MsÚ v poslednom období a ktoré

robu v súčasnosti pre prípravu projektu východného mestského okruhu?

- Mesto Martin podpísalo Zmluvu o dielo na dodanie dokumentácie potrebnej pre územné rozhodnutie, ktorú momentálne víťaz súťaže spracováva. Zmluvný termín na dodanie projektu pre územné konanie bol 30. 4. 2020. Následne bude podaný návrh na územné konanie o umiestnení stavby. Mesto

Martin momentálne rokuje o cene a možnosti predaja pozemkov zo strany vlastníkov.

3) Ako pokračuje územné konanie príp. príprava stavebného povolenia pre výstavbu novej nemocnice na Malej hore?

- Mesto Martin aktuálne neevviduje územné ani stavebné konanie pre výstavbu novej nemocnice na Malej hore.

Autor: (bk)

Remeslo z Turca II.

Turčianske kultúrne stredisko v Martine pripravilo pokračovanie verejného podujatia Stretnutie remeselníkov, ktoré bude spojené s prezentáciou ľudových a umeleckých remesiel. Svoje remeslo predstavia ľudia, ktorí sa venujú tvorbe výrobkov, akými sú: originálne odevy z ľanu a modrotlače, veci z ručne tkaného

plátna, prírodné mydlá, pastierske nože, prútené košíky, výrobky zo šúpolia a viazané obilie, ľan a slamienky. Návštevníci sa taktiež môžu tešiť na domáce maľované medovníky a včelí med. Súčasťou podujatia budú ukážky tradičnej ľudovej a umeleckej výroby a detská tvorivá dielnička. Podujatie Remeslo z Turca II. sa

uskutoční v piatok 24. júla od 9. do 18.00 h pred Turčianskym kultúrnym strediskom v Martine. Cieľom podujatia je podporiť ľudových výrobcov a remeselníkov, podporiť lokálnu tvorbu, ako aj upriamiť pozornosť na regionálne produkty v Turci a v okolí. Záštitu nad podujatím prevzal primátor mesta Martin Ján Danko. **(ts)**

Prejazd Štúrovou štvrt'ou je miestami nebezpečný

Múrik pri vozovke je nebezpečný

Z podnetu občana: Sú z dopravno-bezpečnostného hľadiska v poriadku dva detaily, resp. z môjho pohľadu problémové body na severo-južnom prietahu Štúrovou štvrt'ou v Martine? (Vid' fotografia.) Napriek samozrejmej nízkej rýchlosti pri prejazde a zrkadlám je na oboch pravouhlých odbočeniach priamo na hrane vnútorného okraja vozovky betónová resp. betónovo-kamenná prekážka, ktorá nielenže zužuje prejazdny profil, ale aj hrozí poškodením vozidiel.

Npor. Mgr. Martin Polka, referent špecialista - dopravný inžinier z Okresného riaditeľstva policajného zboru, Okresného dopravného inšpektorátu v Martine, k tomu zaujal pre MN

nasledovné stanovisko: „Umiestnenie betónového múru, ktorý ste zaslali na priloženej fotografii, kopíruje vnútorný oblúk - zákrutu časti vozovky komunikácie a je položený z vnútornej strany od zelene pri obrubníku, ktorý je tam asi nalezato. Nevieme však, na aký účel je tam tento múrik umiestnený a akú plní funkciu, či ma ochrániť nejaký predmet resp. miesto, zeleň, ktoré sa nachádza vo vnútornom oblúku pri komunikácii, tak aby tam prechádzajúce autá na toto miesto zelene neprechádzali a niečo nepoškodili. Uvedené miesto, ako uvádzate, sa nachádza v miestnej časti Štúrova štvrt', kde táto mestská časť je na vstupoch vyznačená zvislým dopravným značením Obytná zóna a kde je maximálna povolená rýchlosť 20 km/h. V pravouhlých

oblúkoch, ktoré sa vyskytujú v tejto mestskej časti a ktorými prechádzajú vozidlá, musia byť vodiči týchto vozidiel ohľaduplní a opatrní, nakoľko úsek v týchto oblúkoch je čiastočne zužený. Pri prejazde týmito oblúkmi je potrebné, aby si vodiči do oblúka nadchádzali (najmä ak prechádzajú vo vnútornom oblúku) tak, aby mohli správne svoje vozidlo zatočiť na vozovke a nepresiahli s vozidlom na miesto mimo vozovky, neprešli do protismeru a pritom neohrozili vozidlo idúce v protismere. Takéto prípady, kedy sú v blízkosti pri vozovkách v oblúkoch križovatiek alebo zákrut múriky oplotenia alebo iné predmety, často umiestnené až v blízkosti vozovky, sú možno akýsi neduh minulosti, keď boli tieto stavebné objekty takto riešené a boli budované v tesnej blízkosti komunikácie. V tomto prípade by bolo vhodné, aby bol priestor v okolí tohto múrika ošetrovaný a očistený od náletov krikov a trávy, tak aby si vodiči mohli tento predmet alebo vec všimnúť, pokiaľ je tam umiestnený na nejaký účel. Samozrejme, vhodné by bolo, aby boli úseky týchto oblúkov v území Štúrovej štvrti rozšírené, aby bol umožnený plynulý a súbežný prejazd vozidiel týmto miestom. Otázne je, či je možné tento priestor rozšíriť, nakoľko

v týchto úsekoch sú komunikácie umiestnené v blízkosti múry budov a po vypracovaní návrhu obalových kriviek by možno k rozšíreniu komunikácie nemohlo dôjsť. Prejazdny profil vozidiel tento múrik nezužuje, nakoľko kopíruje tvar oblúku komunikácie a ešte je aj odsadený od kraja komunikácie, čiže nepresahuje do prejazdnej časti komunikácie. OR PZ ODI Martin v súvislosti s týmto prípadom neevviduje žiadne poškodenia vozidiel v tejto miestnej časti, prípadne samotného múrika. Podľa predloženej fotografie je možné vidieť, že vodiči vozidiel si pri prejazde týmto úsekom komunikácie dávajú pozor, pri vytáčaní oblúku v tomto mieste sa s vozidlom držia ďalej od okraja komunikácie, čo je možné vidieť aj na fotografii, kde sa pri kraji vozovky vo vnútornom oblúku pri ležatom obrubníku nachádza asi nános listia, ktoré nie je rozjazdené. Za prekážku v cestnej premávke tento predmet nie je považovaný, nakoľko neobmedzuje a neohrozuje jazdu vozidiel, je umiestnený v okolitom prostredí za obrubníkom pri komunikácii a nezasahuje do prejazdnej časti komunikácie - teda vozovky.“

Autor, foto: (bk)

Raňajkové menu v Penzióne Ladoveň

ku každému menu sú v cene zahrnuté:

- káva lucaffe podľa chuti alebo čaj (v ponuke aj z čerstvej mäty a zázvoru)
- džús 100% pomarančový, nekonečný pohár
- čerstvo pečený croissant
- domáci ladovenský chlieb, alebo klasické rožky
- džem, med a masielko

5,99€
od 7:00 do 10:00

Domáce gazdovské párky

Praženica na cibulke zo 4 vajec

Hemendex zo 4 vajec

Čerstvý croissant, džem, med, masielko a džús

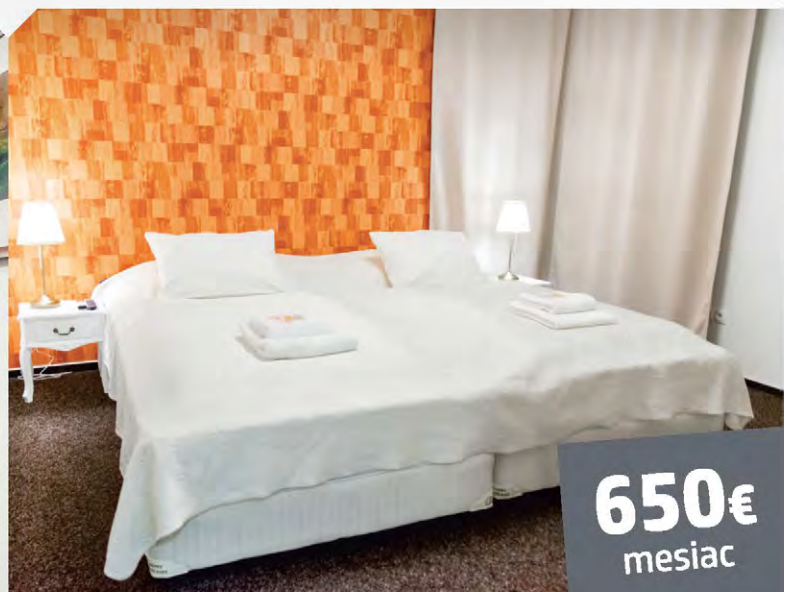

Šunkovo - syrový tanier s vajčkom a toastom

Treska & Rybí šalát

VILLA CENTRUM

650€
mesiac

☎ 0949 012 341
✉ sprava@villacentrum.sk
🌐 www.villacentrum.sk

- ✓ Prenájom na **komplet zariadený apartmán s wifi**
- ✓ **TV so 75"** obrazovkou, **kuchyňa, WC a kúpeľňa s rohovou vaňou**
- ✓ **Parkovanie** pre jedno auto **priamo pri dome**

Centrum voľného času Kamarát sa má presťahovať o rok do amfiteátra Zmena, no zdá sa v mnohom k lepšiemu

Prevádzkový objekt (i sociálne zázemie) v amfiteátri by sa mal dočkať rekonštrukcie a nadstavby

Ako sme už v MN naznačili v minulom vydaní, pred Centrum voľného času (CVČ) Kamarát sa v posledných týždňoch črtali na najbližšie roky chmúrne scenáre. – Jednak jedno alebo dve sťahovania a jednak nejasná budúcnosť, ktorá sa postupne skonkretizovala do nemožnosti vrátiť sa po rekonštrukcii historickej bývalej Advokátskej komory do týchto priestorov. Dôvodom bola príprava rekonštrukcie interiérov Advokátskej komory na Ul. A. Kmeťá, ktorá ale už dlhodobo nevyhovovala aktuálnym hygienickým predpisom na daný účel a ako historickú pamiatku ju nemožno „zgruntu“ prebudovať z pôvodnej administratívnej budovy na mimoškolské zariadenie pre deti. (CVČ slúži okolo 2400 deťom, ale i dospelým do veku 30 rokov, z toho približne 500 priamo v sídelnej budove, zvyšok v elokovaných pracoviskách v ZŠ.) Ešte 4. júna sa zastupiteľstvo zaoberalo návrhom presťahovať Kamarát už k 1. septembru t.r. do Strojára. Návrh neprešiel a nasledovali analýzy, rokovania a zmeny. No niekedy sa „kaša neje taká horúca, ako sa varí“. Napokon sa vyjasnilo, že II. etapa rekonštrukcie Advokátskej komory nie je otázkou tohto roka. A tak sa po vlne kritiky

proti sťahovaniu Kamarát do Strojára sformoval konsenzus v tom zmysle, že jedno sťahovanie možno vylúčiť. Kým ekonomická komisia schválila sťahovanie a žiadala predložiť nájomnú zmluvu v Strojári, tak komisie ako aj rada mesta posunuli do centra pozornosti rekonštrukciu prevádzkovej budovy v amfiteátri. Tá by mohla byť po rekonštrukcii, doriešení niektorých súvisiacich otázok a prístavbe vhodným a trvalým riešením pre Kamarát. Riešením, ktoré schválilo zastupiteľstvo 25. júna, je počkať v doterajších priestoroch, kým bude rekonštrukcia interiérov pripravená. Dovtedy čaká všetkých zainteresovaných úloha zrekonštruovať v súčasnosti objekt v amfiteátri. Až na jedného všetci prítomní poslanci podporili toto riešenie.

S Kamarátom kamarátsky a šetrne

Podľa informácie, ktorá odznela na zastupiteľstve, malo byť nájomné v býv. Dome odborov Strojár pre CVČ Kamarát 9000 eur mesačne, čiže cca 108 tisíc eur ročne. Okrem toho sú v súčasnosti náklady CVČ na činnosť v budove bývalej Advokátskej komory i v elokovaných pracoviskách vyše 260 tisíc eur ročne. Mesto dotovalo

činnosť mesačne sumou 14 600 eur, no napriek tomu sa CVČ pohybuje v strate, ktoré treba pokryť – cca 8600 eur ročne. (Nehovoriac o nákladoch na údržbu a opravy vo výške priemerne 12 000 eur ročne.) Nasťahovanie Kamarát do Strojára by si okrem toho vyžiadalo čiastočnú rekonštrukciu jeho priestorov, v ktorých v minulosti pôsobilo súkromné CVČ Junior. No priestory majú cca 1000 m², kým CVČ Kamarát používa dnes v býv. Advokátskej komore priestory s plochou cca 1200 m².

Dlhodobo veľmi málo využívaný prevádzkový objekt v amfiteátri bol v minulosti označovaný aj ako sociálna budova a v súčasnosti nesprávne ako Posádkový klub armády, hoci ten tam už roky nepôsobí. Objekt môže poskytnúť pre potreby Kamarát priestory, ktoré podľa vyjadrenia riaditeľky CVČ Kamarát A. Leštinskej vyhovujú. Rekonštrukcia (spolu so sociálnymi zariadeniami v hornej časti) si vyžiada podľa odhadov cca 650 000 eur (ktoré zatiaľ nie sú v rozpočte), k tomu treba počítať zhruba 300 000 eur na rozšírenie parkoviska na vyše dvojnásobok a verejného osvetlenia v príslušnom priestore a chodníka od Ul. A. Kmeťá, a v ďalšej etape približne 360 000 eur na potrebnú nadstavbu prevádzkovej budovy. Podľa podkladov, ktoré dal poslancom k dispozícii mestský úrad na základe požiadaviek poslancov a rady, si to bude vyžadovať zvládnuť náročný časový harmonogram – do konca augusta zabezpečiť projektovú dokumentáciu, do 15. novembra vybrať dodávateľa a do konca júna 2021 objekt zrekonštruovať a skolaudovať, aby malo potom CVČ prázdniny na presťahovanie a aby mohlo od 1. septembra 2021 fungovať v nových priestoroch.

„Nech je to akokoľvek vysoká čiastka, - poznamenal na margo nákladov na rekonštrukciu objektu v amfiteátri M. Kalnický, - bude to menej, než by sme dali na prenájom v Strojári, a odpadne jedno sťahovanie a ešte aj pod tlakom a narýchlo. No treba pripraviť aj havarijný plán, keby predsa len rekonštrukcia „skĺzla“ a trvala dlhšie.“

„Kamarát“ je prioritá

Ako poznamenala K. Šubjaková, rekonštrukcia priestorov v amfiteátri pre CVČ Kamarát by mala byť jednou z priorit nasledujúcich mesiacov. To zdôraznil aj primátor J. Danko. Viacerí poslanci pritom vyzdvihli, že CVČ ostane pri tomto riešení v mestskom objekte a mesto ešte aj zveľadí vlastný – v súčasnosti málo využívaný, chátrajúci a účelu nepostačujúci - majetok. Iný uhol pohľadu ponúkol P. Kašuba. Pripomenul, že o budove bývalej Advokátskej komory sa začalo hovoriť až potom, keď sa hľadali vhodné kultúrne pamiatky na využitie štátnej dotácie – a pritom sa o budove začalo hovoriť ako o potenciálnej radnici. Tento nápad terajší primátor J. Danko rázne odmietol, no P. Kašuba vyslovil pochybnosť, či je pri takých nákladoch rekonštrukcia prevádzkového objektu v amfiteátri investíciou celomestského významu. Zároveň mu chýba širšia diskusia o stave ďalších kultúrnych pamiatok, „zrelých“ na rekonštrukciu.

CVČ bude v priestoroch, ktoré vyhovujú jeho požiadavkám i hygienickým štandardom. Potvrdila to 8. júna aj špeciálna obhliadka objektu pracovnou skupinou zloženou zo zástupcov komisie školstva, mesta a architekta.

Informácie o prípadnej kolízii činnosti Kamarát a diania v amfiteátri označil M. Lechan, ktorý so spoločníkom prevádzkuje Amfiko, za fámy, ktoré sa nezakladajú na pravde. Naopak, podľa neho sa dá činnosť Amfika veľmi dobre zlaďiť s Kamarátom a vie si predstaviť dokonca k obojstranne prospešnú spoluprácu. Navyše, budova i celý amfiteáter získa každodenné a celoročné využitie a Kamarát získa v niektorých smeroch lepšie podmienky pre činnosť i prezentáciu vo vynikajúcej dostupnosti v centre mesta a v prírode.

Napriek odchýleniu sa od pôvodného zámeru tak, ako zaznelo na rokovaní, dospeli poslanci ku konsenzu a vzniklo ucelené riešenie. Pravda, - za predpokladu rovnakej miery konsenzu aj pri tvorbe rozpočtu.

Autor, foto: Michal Beňadik

Zo zákulisia parlamentu: Tri návrhy zákonov

Peter Vons

Jedným z hlavných dôvodov, prečo som sa rozhodol ísť do politiky, bola snaha zmeniť veci k lepšiemu a pomôcť ľuďom, ktorí sa nie vlastnou vinou ocitli v ťažko riešiteľných

situáciách. Množstvo nespravodlivých vecí, s ktorými sa dennodenne - vy aj ja - stretávame, mi dávajú silnú motiváciu s týmito vecami bojovať. Už počas prvých sto dní novej vlády som sa ako poslanec Národnej rady Slovenskej republiky aktívne zapojil do prípravy a tvorby troch nových poslancových návrhov zákonov. Prvým bol návrh zákona na pomoc ženám v ťažkej životnej situácii. Myslím si, že pri dileme medzi potratom a životom musí aj štát prostredníctvom zákona podať po-

mocnú ruku pre život. Nie je to zákon o konzervativizme a liberalizme. Je to zákon o pomoci pre rodinu. Zákon umožní predĺžiť lehotu na premyslenie si interrupcie pre ženu, jej partnera či rodinu zo 48 na 96 hodín. Tiež zavádza pravidlo bezplatného odborného vyšetrenia u dvoch lekárov. Ďalej by žena mala dostávať finančný príspevok už počas tehotenstva, a nie až po pôrode. Upúšťa sa od pravidla dožitia dieťať a aspoň 28 dní. Tento pro rodinný zákon má za cieľ pomôcť ženám tak, aby sociálny a ekonomický stav ženy či jej rodiny nebol dôvodom interrupcie. Žena musí dostať oveľa viac informácií v rámci preventívnych opatrení. Zákon rieši napríklad aj pomoc slobodným matkám a študentkám v prípade podmienok utajovaného pôrodu. V týchto prípadoch by mali ženy dostať komplexnú ponuku možností na ich zabezpečenie, aby sa dokázali

komplexne rozhodnúť. Súčasne by sa malo týmto zákonom riešiť aj núdzové bývanie pre ženy. Je to súčasť preventívnych opatrení pre podporu toho najcennejšieho a tým je jednoznačne život. Druhý návrh zákona, pri ktorom som spolupredkladateľ, sa týka obmedzenia hazardu v našich mestách. Zákon umožní priamo poslancom mestských a obecných zastupiteľstiev predložiť návrhy na obmedzenie či zrušenie hazardu na území mesta. Dostal bol tento proces administratívne zdĺhavý a vyžadoval si petíciu občanov. Je to dobrá správa pre všetkých, ktorým prekáža enormný nárast herní aj u nás v Martine. Zákon dá väčšiu kompetenciu mestským poslancom, ktorí hazard budú môcť obmedziť prijatím všeobecne záväzného nariadenia. K podpísaniu sa pod moju tretiu legislatívnu zmenu ma viedlo odstránenie nespravodlivosti. Tretí

zákon, pod ktorý som sa podpísal spolu s kolegami z koalície, rieši odstránenie neprimeraných sankcií pre výrobcov obnoviteľných zdrojov energie. Kvôli neaktuálnej evidencii nedoplatkov v Sociálnej poisťovni strácali nárok na dotácie napríklad mnohí poľnohospodári. Aj keď tieto páreurové nedoplatky chceli zaplatiť, v systéme neplatíčov boli stále evidovaní a strácali nárok na pravidelné dotácie. Bolo to nespravodlivé a išlo o zbytočne tvrdé legislatívne podmienky, ktoré bolo potrebné zmeniť.

Ako váš poslanec chcem s vami komunikovať a riešiť vaše problémy. Prosím, kontaktujte ma priamo na e-mail: Peter.Vons@nrsr.sk. Do mailu, prosím, popíšte svoj problém čo najpodrobnejšie, pretože každý problém je individuálny. Uvedte aj svoj kontakt, aby som sa vedel prípadne s vami telefonicky alebo osobne stretnúť.
Ďakujem, váš Peter Vons

Perspektíva Martina je nad straníckou politikou

Michal Beňadik

Jedno malé vystúpenie v závere zastupiteľstva 25. júna pripomenulo veľkú tému: perspektíva mesta, populačný vývoj mesta (ktoré stráca obyvateľov). Dajú sa za tým vidieť všemožné súvislosti. V týchto súvislostiach treba vidieť aj namáhavý postup v presadzovaní niektorých investícií s jednoznačne perspektívnym významom (výstavba športového areálu na Pltníkoch, atletického areálu na Baranovej, cyklotrás a chodníka z Martina do Tomčian a z Martina

do Vrútok, sťahovanie CVČ Kamarát z budovy býv. Advokátskej komory do prevádzkovej budovy v amfiteátri, odsúhlasenej na rekonštrukciu). Dá sa zrejme súhlasiť s námietkami poslancov i občanov, či jednotlivé akcie sú celomestského významu a či mesto nemá aj naliehavejšie investičné boľáčky, no jednak ide o využitie eurofondových zdrojov a jednak sa niektoré akcie navzájom viažu (Advokátska komora a amfiteáter). Pre úplnosť hodno pridať aj niekedy prehliadané procesy, ktoré trvajú nielen roky, ale aj dekády – no majú ďalekosiahly význam pre život a budúcnosť Martina – dokončenie tunela Višňové a diaľnice D1 v turčian-

skom úseku, budovanie rýchlostnej cesty R3 východne od Martina, či východného mestského okruhu, príprava novej Univerzitnej nemocnice. Tieto stavby na desaťročia spoluurčia charakter mesta. Zároveň s tým je nevyhnutné rozťať gordické uzly aj okolo plôch pre bytovú výstavbu, podmienok pre prilákanie investorov i v prípade „zabudnutých“ plôch v meste, ktoré majú potenciál, ale kvôli dlhodobu ignorovanej kolízii záujmov blokujú rozvoj mesta (Bukoviny, lesopark Jedľoviny, okolie prameňa Fatra na Severe, priestor medzi Košútmi I. a II.). V atmosfére úvah o vízii mesta zaniškujú tri významné výročia Martina.

Zdanlivo len historické: V tomto roku uplynulo 55 rokov od vzniku Generálneho riaditeľstva ZŤS v Martine a zároveň 30 rokov od jeho zániku, ale aj 50 rokov od vzniku organizácie zahraničného obchodu Martimex. To boli výrobné-obchodné štruktúry, ktoré dostali Martina na svetové strojárske mapy a ktoré dostali do Martina špičkové technológie, medzinárodné vzťahy a špičkových ľudí. Bol to výsledok desaťročí úsilia a desaťročia po nich (Martimex však funguje dodnes) nás presvedčajú, že nám chýba nejaký podobný impulz, nástroj, motor. Možno sa mýlim. No prešľapovanie na mieste pri jeho hľadaní nás nepriblíži k cieľu - rozvoju mesta – ani o krôčik.

Športoviská rastú, športová hala v nedohľadne

Lubomír Chochula

Športová infraštruktúra v Martine je v „pohybe“. Pracovalo sa na tom už v predošlom volebnom období, čo sa týka priprav projektov, a potom od roku 2019 nastal pokrok pri samotnej realizácii. Buduje sa cyklotrasa z Martina do Vrútok, ktorú chcú dokončiť už na jeseň tohto roku. Rozrastá sa Šport park Pltníky, kde by v blízkosti vybudovaných športovísk (futbalové ihrisko s umelým trávnikom a pumptrackový areál) mali onedlho pribudnúť napr.

skatepark či korčuliarska dráha. Okrem toho sa v priestore SIM má na jeseň tohto roku začať budovať bikrosový areál. No najväčšiu pozornosť Martinčanov púta výstavba atletického osemdráhového tartanového oválu aj so všetkými sektormi technických disciplín, vrátane vodnej priekopy pre beh na 3000 m cez prekážky. Stroje sa zahryzli v lokalite Baranová pri Spojenej škole do spusteného bývalého športoviska, ktoré už roky neslúžilo svojmu účelu, vlni v decembri. A už v septembri 2020 by mohla byť prvá etapa dokončená. Kráľovná športov sa tak aj v Martine, kde je liaheň atletických talentov, konečne dočká regulárnej štvorstovky. Investícia

za viac ako dva milióny eur sa určite vyplatí. Po Šamoríne a B. Bystrici bude Martin tretím slovenským mestom, kde bude takáto kvalitná atletická dráha, ktorú budú môcť využívať atléti, žiaci, verejnosť a ostatní športovci. Na prvú etapu by mala nadviazať druhá fáza s nákladmi približne 1,3 mil. eur. V rámci nej treba vybudovať sociálne zázemie s tribúnou pre divákov (ak to rozpočet dovolí, tak možno aj atletický tunel pre šprintérov), prístupové cesty a parkovisko. Najlepšie by bolo, keby sa zopakoval viaczožkový model financovania za účasti Žilinského samosprávneho kraja, mesta Martin a štátu (cez Slovenský atletický zväz).

Štátny tajomník ministerstva školstva pre šport Ivan Husár, ktorý sa 9. júla počas pracovnej návštevy Martina osobne oboznámil s pokračovaním výstavby atletického oválu, navštívil aj Šport park Pltníky a futbalové ihrisko pri ZŠ Hurbanova, povedal, že štát bude mať záujem pomáhať v rozvoji športovej infraštruktúry. To je dobrá správa, ale akú to bude mať konkrétnu podobu, to sa uvidí neskôr. Budúcnosť ukáže aj to, či sa z viacerých zdrojov (aj prostredníctvom eurofondov) podarí získať väčší balík finančných prostriedkov na vybudovanie modernej multifunkčnej športovej haly, ktorá by bola prínosom pre športový život v meste Martin.

Mimoriadne vydarená, svetová hudobná sobota 4. júla v záhrade Turč. galérie

Nebývalý dar Martinčanom

Dámy - vľavo J. Grejtáková, vpravo P. Janečková, speváci - vpravo T. Tóbisz, v strede V. Šlepec, vľavo organizátor J. Cíger

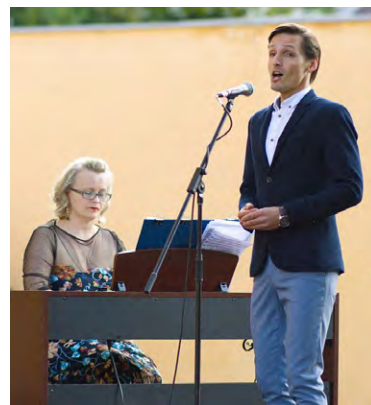
Niekedy už veľmi dávno,
Vraj tak sám Boh určil,
Všade má byť veľmi pekne
No najkrajšie v Turci...
TURIEC – kraj vody a medu - kraj
dolín a lúk - kraj kvetov a poláskavých
očí - kraj ľúbosti a túžby žiť...
...a v ňom Martin. Moje mesto,
vaše mesto – naše mesto.
Mesto nesúce v pamäti stáročia i pri-
tomnosť, ale aj nádej budúcnosti.
Mesto s titulom Centrum národnej
kultúry Slovákov. Mesto Svätého
Martina, svojho patróna,
mesto kam chodili grófi i baróni
Révaiovci, ale neskôr aj Štefan Moy-
ses či Karol Kuzmány.
Mesto kde okrem iných žili - spisova-
tel' Janko Jesenský, spisovateľka a ži-
veniarka Elena Márothy Šoltésová,
maliar Martin Benka, herečka Hana
Meličková, spisovateľ a zakladateľ
Neografie Jozef Cíger Hronský, ale
i hokejista Zdeno Cíger a výnimočná
umelkyňa, operná speváčka a libre-
tistka Jela Krčméry-Vrteľová.
Mesto ktoré je nekropolou slávnych,
ale aj pulzujúcim srdcom Slovenska,
v ktorom žijeme...

Hoci do tristo milovníkov živej
kultúry v Martine už dopredu vedelo,
na akú kvalitu prišli, úvodné slovo
mimoriadnej postavy – tvorcu i or-
ganizátora Jána Cígera z Mädokýša
ich naladilo ešte viac na sviatočno.
Záhrada Turč. galérie už zažila
umelecké podujatia, no v tomto tesne
pokrizovom období, zaťaženej so-
ciálnou izoláciou a vyprahnutými
umeleckými dušami umeniachtivých
Martinčanov bola atmosféra pre to,
čo nasledovalo, mimoriadne žičlivá.
Na pódium postupne vystúpili naši-
roko známe mená sólistov – oper-
ných spevákov Patricie Janečkovej
a Titusza Tóbisza, kvaviristky Júlie
Grejtákovovej a martinského rodáka,
študenta operného spevu v rakúskom
Linzi Vladimíra Šlepeca.

V programe „Najkrajší kút v širom
svete“ s podtitulom Opera v meste
zazneli v sobotu 4. júla árie z oper
G. Donizettiho, R. Leoncavalla, A.
Dvořáka, G. Verdiho, G. Pucciniho,
F. Lehára i piesne M. Schneide-
ra-Trnavského a G. Dusíka. Miesto
pre Martin si našli v svojich kalendá-
roch sólisti, ktorých poznajú svetové

Patricia Janečková a Titusz Tóbisz

Vladimír Šlepec a Júlia Grejtáková

scény. A vdáčne martinské publikum
to patrične ocenilo.

Popisovať hudobný zážitok, súz-
nie, dojatie a nadšenie by bolo márnym
pokusom nahradiť to, čo treba
zažiť – keď teraz, tak aj nabadúce,
keď nie teraz, tak nabadúce určite ☺
Prínosnejšie bude dať slovo aktérom,
návštevníkom a organizátorovi
večera.

Pre Televíziu Turiec sa vyjadrili
sólisti nasledovne:

Patricia Janečková:

„V Martine sa mi spievalo úplne
úžasne, pretože po situácii, aká
nastala, to bol prvý koncert po pol
roku, som sa naňho strašne tešila
a už som potrebovala spievať.
Obecenstvo bolo geniálne, program
bol perfektný. Myslím, že to vyšlo tak,
ako malo.“

Titusz Tóbisz:

„Druhýkrát som spieval v Marti-
ne. Obecenstvo sa nám absolútne
odovzdalo, aby sme mohli zaspievať
známe árie a piesne. Cítil som sa
úplne fantasticky.“

Z ohlasov na sociálnej sieti:

Peter Vons: Tak sa to podarilo, gratu-
lujeme 🎉❤️😊

Andrea Výbošťoková: Bolo to krás-
ne, pohmkávala a niekde som aj ticho
pospevovala. Veľká vďaka.

Maya Zápotočná: Milý Janko,
srdčne ďakujem za tvoj dar
pre milovníkov ľubozvučných tónov
🎵❤️ a želim ti ešte veľa takýchto
splnených snov. 😊😊

Milada Záthurecká: Nádherný zá-
žitok, vryň do srdca divákov. 🍷❤️

Zuzana Baková: Nádherný zážitok,
Janko, ďakujeme.

Norika Schwabová: Patrí Vám,
pán Janko Cíger; veľká poklona
za ten krásny príhovor. Držím palce,
nech sa vyplnia Vaše vízie a slová
do budúcnosti. Vďaka za organizáciu
podujatia a skvelých umelcov.

Ján Cíger z Mädokýša:

- Toto podujatie, tu v Martine,
bolo mojim dávnym snom. Stalo
sa. A vy, ktorí ste prišli, ste sa stali
súčasťou tohto sna. Sny sú ťažné
koníky budúcich skutkov. Snívajme
spolu ... Jedna rodinka mi vravela,
že prišli na koncert až z Trenčína
a že sú nadšení. To naozaj dobre
padne, nielen mne ako autorovi

myšlienky a spoluorganizátorovi,
ale isto aj všetkým účinkujúcim. Ja
som vďaka všetkým účinkujúcim
– Patke, Tituszovi, Julke i Vladovi,
že prijali moju myšlienku a pomohli
ju dať mestu a svetu. Boli absolútne
dokonalí, skveli a ostala po nich aj
človečská stopa. V Martine budú
vždy ako doma.

Ohlas na FB je len torzom toho, čo
ľudia vraveli osobne. Nálada bola
krásna, pocity výnimočné - nastalo
akési splynutie srdca. Srdca umelcov
so srdcami divákov; myslím, že to sa
všeobecne od umenia očakáva ... Mi-
moriadne veľká účasť ľudí v publiku,
nadšený potlesk, oceňujúce zvolania
bravo... To všetko dáva šance
pre budúcnosť a motiváciu i pre-
svedčenie, že tento typ podujatia má
v Martine - centre národnej kultúry
svoje miesto.

Autor myšlienky tohto podujatia J.
Cíger sa týmto projektom zaoberal
už dávnejšie. Vďaka partnerom,
ktorých našiel, z toho bolo jedineč-
né - a dúfame, že „opakovateľné“
(:)) podujatie. On ďakoval svojim
spolupracovníkom na úvod, tu
zaraďujeme toto poďakovanie
na záver. Má to dôvod, ku ktorému
prídeme. Koncert by sa neuskutočnil
bez vzácnej podpory Mesta Martin
a primátora Jána Danka, ktorý pre-
vzal záštitu nad podujatím. Za skvelú
spoluprácu pri zrode tohto podujatia
i pri jeho realizácii poďakoval J.
Cíger Kultúrnej scéne Martin a jej
riaditeľke Lýdii Moricovej i pracov-
níčke Ivone Hanákovej, veľká vďaka
patrí aj Turčianskej galérii v Martine
a podniku Café Gallery. Na tvorbe
podujatia sa podieľala aj Živena,
spolok slovenských žien, miestny
odbor Martin, a Turiec - oblastná
organizácia cestovného ruchu.

A prečo poďakovanie na záver?
Pretože podujatie Opera v meste má
veľký potenciál pre pokračovanie
ďalšími koncertmi, aj inými podu-
jatiami v iných žánroch, len treba
staromartinsky neúnavne oslovovať,
podporovať a získavať partnerov
a podporovateľov, aby sa vetvila živá
martinská kultúra a kultúrna d'alej.
Pretože, ako hovorí J. Cíger: „Mesto
Martin toto potrebuje. Zákomom
daný titul Centrum národnej kultúry
Slovákov musí byť zvnútra podpiera-
ný živou kultúrou. Minulosť je sice
krištáľový pohár; ale vypitý, už iba
zdobí; treba ho plniť a piť z neho.“

Autor: M. Beňadik,
foto: Andrej Kurečka

Hokejové ozveny – zmeny v MHA a ambície „rytierov“

Novým predsedom predsedníctva MHA Martin sa po výberovom konaní (8. júla) na túto funkciu stane od 1. augusta 2020, ak to potvrdí členská schôdza klubu, doterajší podpredseda a tréner dorastu Tomáš Pšenka.

„Všetky svoje poznatky chcem zúročiť v prospech martinského hokeja a pomôcť mládežníckemu klubu po ekonomickej i športovej stránke. V prvom rade bude treba vyviesť MHA zo situácie, do ktorej sa dostal pre koronakrízu. Rád by som nastavil veci tak, aby fungovali a boli efektívne. A to nielen do konca nového ročníka, ale dlhodobo na viac sezón. V športovej oblasti je cieľom v jednotlivých kategóriách skvalitňovať tréningový proces, zvyšovať zápasovú úroveň, snažiť sa o to, aby mladí hokejisti napredovali a ich výkonnosť rástla. Úlohou MHA je vychovávať hráčov pre mužský hokej a zapájať mládežníkov do seniorského áčka. To sa nám darí. Verím, že spolupráca medzi našim mládežníckym klubom – liahňou talentov, a mužským HK bude pokračovať minimálne tak dobre ako

doteraz, lebo oba kluby sa navzájom potrebujeme. Doterajší predseda predsedníctva MHA Milan Murček sa bude prioritne venovať mužskému hokeju, ja budem mať na starosti manažovanie toho mládežníckeho, na čom sme sa dohodli. Keďže sa novej funkcie, ktorú beriem ako výzvu, chcem venovať plnohodnotne, trénerskú činnosť momentálne pozastavujem. To však neznamená, že s trénersvom končím. Zároveň pokračujem ďalej na manažérskom poste pri slovenskej reprezentácii do 20 rokov, kde sa mám možnosť stretávať s hokejovými odborníkmi z celého sveta a získavať cenne skúsenosti v športovej a manažérskej oblasti,“ povedal pre MN Tomáš Pšenka. Milan Murček bude v novom ročníku naďalej pôsobiť ako riaditeľ mužského HK Martin, kde môže byť svojím aktívnym prístupom, schopnosťami a skúsenosťami znovu prínosom pre klub „rytierov“. „Do MHA Martin som prišiel v podstate ako krízový manažér pred tromi rokmi vo veľmi zložitej situácii. Prvou úlohou bolo skonsolidovať klub po ekonomickej stránke, čo sa podarilo, a potom

sme robili ďalšie kroky na zlepšenie fungovania klubu. Systém v MHA je funkčný a solidne nastavený, akurát teraz trochu zarezonovalo to, čo sa udialo na meste Martin (športové dotácie na rok 2020 ešte neboli klubom vyplatené – pozn. red.), ale to sme nemohli ovplyvniť. Popri svojej činnosti v štruktúrach mládežníckeho oddielu som pracoval na oživení mužského hokeja. To prepojenie malo svoje výhody, napr. v kontexte našej filozofie dávať v HK Martin šancu mladým talentom a zapracovávať ich do mužského áčka. No na druhej strane, vedel som, že takto to nebude trvať večne, lebo to bolo časovo náročné a dosť vyčerpávajúce. No a teraz nadišiel ten moment, keď som sa rozhodol požiadať členskú schôdzu MHA o uvoľnenie z funkcie predsedu predsedníctva mládežníckeho klubu. V seniorskom hokeji sa nám totiž podarilo presadiť náš spoločný návrh, aby víťaz Slovenskej hokejovej ligy postúpil priamo bez baráže medzi elitu, takže nás čaká veľa práce, aby sme sa do tretice pokúsili dostať do najvyššej súťaže. Som rád, že zvíťazil zdravý rozum, lebo keby sa Tipsport liga

uzavrela, o čom sa predtým hovorilo, bolo by to pre nás i ďalších účastníkov SHL demotivujúce. Čo sa týka súpisový tímu, v zmysle našej koncepcie chceme postaviť mužstvo z vlastných odchovancov a opäť zabudovať do kádra nádejných juniorov. No v prípade potreby by sme oslovili aj iných hokejistov mimo nášho regiónu. Takisto potrebujeme vyriešiť otázku hlavného trénera po odchode Ernesta Bokroša, pričom asistentom by mal byť niekto z martinských trénerov. Ladovú plochu budeme mať k dispozícii asi 10. augusta. Ešte pred štartom nového súťažného ročníka absolvujeme pohárovú konfrontáciu s tromi mužstvami najvyššej súťaže v rámci jednej skupiny Kaufland SuperCupu. Doma si zmeriame sily s Detvou (8. septembra), L. Mikulášom (10. septembra) a B. Bystricou (15. septembra). Z každej zo štyroch skupín postúpia prví dvaja do ďalších pohárových bojov. Uvidíme, ako v pohári dopadneme, ale našim hlavným cieľom je uspieť v SHL a pokúsiť sa o postup do Tipsport ligy,“ uviedol pre MN Milan Murček.

Autor: Lubomír Chochula

COOP Jednota Martin, spotrebné družstvo

Vás pozýva na nákup do novo otvorených predajní Supermarket na ulici M. R. Štefánika v Martine v OC KOCKA (oproti bývalej Sokolovni) a MIX na ulici Cyrila a Metoda vo Vrútkach (OC KOCKA).

Nakúpíte tu vždy čerstvé výrobky prevažne od slovenských dodávateľov.

V priebehu leta plánuje otvoriť ešte predajňu Supermarket na ulici Jesenského v Martine (bývalý Tuzex).

Pracovníci sa na Vás tešia a k spokojnosti Vás radi obslúžia.

Vedenie COOP Jednoty Martin, s.d.

Krásny zážitok s Nast'ou Kuzminovou

Kuzminová rozdávala deťom medaily. Originálnym darčekom pre ňu bola publikácia *Športivi veteráni Turca*. Na zábere sú aj autor tejto knihy Martin Ferenčík a predsedníčka OK Turiec Elena Šmidtová. Foto: m/f

Vyhodnotenie 4. ročníka projektu „Pod' me deti baviť pohybom“ sa konalo 24. júna na dvoch miestach. Najskôr boli ocenené deti v telocvični ZŠ Hany Zelinovej vo Vrútkach, následne tie z martinských škôl na zimnom štadióne v Martine.

Okrem predstaviteľov jedného i druhého mesta a ďalších zainteresovaných odovzdávala ceny deťom,

ktoré sa v šk. roku 2019/2020 zapojili do tohto projektu, bývalá slovenská biatlonistka ruského pôvodu (rodáčka z Ťumeňa) Anastasia Kuzminová. Víťazka ankety o najlepšieho športovca Slovenska v roku 2010 je trojnásobnou olympijskou víťazkou (2010 Vancouver, 2014 Soči a 2018 Pjongčangu) a majsterkou sveta (2019 Östersund). Celkovo si na zimných olympiádach a svetových šampionátoch vybojovala deväť cenných kovov (na ZOH 3x

zlato a 3x striebro, na MS 1x zlato, 1x striebro a 1x bronz).
Pre všetky deti bolo veľkým zážitkom, keď ich dekorovala medailami táto veľmi úspešná športovkyňa.
A. Kuzminová počas svojej biatlonovej kariéry zbierala vzácne trofeje, ale teraz si zvyká na nové úlohy. „Život sa mi po skončení aktívnej činnosti zmenil. Je to veľký rozdiel. Samozrejme, že všetko, čo som ako pretekárka zmeškala, sa teraz snažím dobehnúť. Je naozaj veľmi príjemné nielen dostávať medaily, ale ich aj odovzdávať. Hlavne takýmto malým detičkám, ktoré sa zatiaľ venujú rôznorodým aktivitám a pre konkrétny šport ešte nie sú rozhodnuté,“ povedala pre MN Anastasia Kuzminová, ktorá môže byť vzorom a veľkou motiváciou nielen pre deti a športové talenty.
„Športová aktivita má byť primeraná veku a schopnostiam každého dieťaťa. Je dobré, ak rodičia vedú svoje ratolesti k pohybu, idú im príkladom a žijú športom. Ak sa ten talent rozvíja, najskôr pod vedením vychovávateľov a učiteľov v školách i školách, potom na úrovni klubov pod odborným dohľadom trénerov, výsledok sa môže dostaviť. Pohyb je prirodzená činnosť

človeka. Je správne, ak sa deti hýbu. Rada ich v tom podporím a povzbudím, aby pokračovali v športovaní,“ dodala pre MN Nast'ou Kuzminová. Jeden z protagonistov iniciatívy „Pod' me deti baviť pohybom“ Ladislav Bíro st. (MHÁK Martin) pre MN doplnil: „Myslím si, že tento projekt, ktorý realizujeme v spolupráci s mestom Martin, je úspešný. Cieľom je to, aby si deti (posledný ročník MŠ a 1. a 2. ročník ZŠ) najskôr vytvorili vzťah k športu, pravidelnému cvičeniu a získali základné všestranné pohybové zručnosti. Sme veľmi vdáční pani Kuzminovej, že svojou účasťou vyjadřila podporu tomuto projektu. Deti boli nadšené, bolo to fantastické vyvrcholenie 4. ročníka. V nasledujúcom ročníku sa znovu budeme chcieť posunúť dopredu. Trífame si zvládnuť aj vyšší počet detí, ako je teraz (580). Budeme šťastní, ak záujem detí bude vyšší a radosť z pohybu väčšia. Znovu to budú tri súťaže družstiev. Na jeseň zorganizujeme prvú, na jar druhú a potom tretiu finálovú aj s vyhodnotením. Mládež je naša priorita a tak to aj zostane.“

Autor: Eubomír Chochula

Veľmi vydarený Olympijský deň v Martine

Najrýchlejší v behu na 100 m Maxim Meľo. Foto: fer

O tom, že Cena Vincenta Lafku udelená vlni Slovenským olympijským a športovým výborom pre najlepší olympijský klub na Slovensku je v tých správnych rukách, presvedčajú členovia OK Turiec mnohými podujatiami a aktivitami počas celého roka.

Tým posledným bolo zorganizovanie Olympijského dňa na tartanovej dráhe atletického štadióna v mestskej časti

Sever. Na jeho uskutočnení sa podieľal štáb ochotných organizátorov na čele s predsedníčkou OK Turiec Elenou Šmidtovou, ktorá poznamenala: „V utorok 23. júna, presne v deň, keď si celý športový svet pripomenul výročie založenia MOV (1894), sa nám podarilo aj v čase obmedzení v súvislosti s pandemiou COVID-19 zorganizovať Olympijský deň, plný zaujímavých pohybových aktivít. Vlahjšia cena prevzatá z rúk prezí-

denta SOŠV Antona Siekela teší, ale aj zaväzuje a motivuje k ďalšej činnosti. Olympijský deň sme zorganizovali v spolupráci s Atletickým klubom ZŠ Martin a jeho ozdobou bola účasť dvoch našich bývalých reprezentantov a účastníkov OH, bežcov Miroslava Vanka a Lucie Hrivnák Klocovej.“
Výsledky – MŠ: 1. Adam Thomka, 2. Karolína Požeská, 3. Šimon Krško.
1. – 2. ročník ZŠ, dievčatá: 1. Sára Baričáková, 2. Timea Laková, 3. Rebeka Ďanovská. **1. – 2. ročník**

ZŠ, chlapci: 1. Michal Storoška, 2. Slávko Čierny, 3. Tomáš Ignačák.
3. – 4. ročník ZŠ: 1. Alex Jankulár, 2. Adrián Hulej, 3. Tamarka Turčanová.
5. – 6. ročník ZŠ: 1. Miriam Šichtová, 2. Róbert Mareta, 3. Lucia Piecková.
7. – 9. ročník ZŠ: 1. Matúš Jankola, 2. Tobias Jankulár, 3. Matúš Vnučák.
Stredné školy – 1. Petra Rohoňová, 2. Daniela Zacharová, 3. Lilly Urbanovská. **Muži – 1.** Marek Lazar, 2. Rastislav Turčan, 3. Ján Michna. **Ženy – 1.** Zuzana Machavová.
Autor: Martin Ferenčík

Lucia Hrivnák Klocová pri rozvíčke so začínajúcimi detskými atlétmi. Foto: fer

Turany novým majstrom Turca vo florbale

FbK Turany – horný rad zľava: Matej Noga, Patrik Bonda, Matej Janota, Rastislav Bače, Peter Baláž, Dominik Kapusta, Róbert Bače, Lukáš Sitár, Andrej Molnár, Juraj Velačka, Tomáš Ujček. Dolný rad zľava: Juraj Kubička, Patrik Beresík, Cédrik Czirjak, Andrej Šimko, Adrián Jurečka, Peter Šimko, Miroslav Gelačák, Lukáš Bella, vpredu brankár Adrián Gallo

Šiesty ročník Turčianskej florbalovej ligy vyvrcholil 20. júna v športovej hale v Diakovciach. V zápase o 3. miesto vyhral Bernoláčik nad obhajcom trofeje Včelínom 5:3 a v superfinále triumfovali Turany nad Immortals 10:9, keď víťaza určili až samostatné nájazdy.

Sériu začínali Turanci, ktorí premenili všetky tri nájazdy, kým Immortals iba jeden. Keď Adrián Jurečka trafil do čierneho ako tretí v poradí z hráčov Turian, musel mečbal play-off Peter Čipkala, ktorému sa to však nepodarilo. Vzápätí vytryskol na ihrisku gejzír nefalšovanej radosti nových majstrov Turca vo florbale. Autor víťazného gólu neskrýval dojatie z tohto úspechu. „Až do posledných sekúnd to bol veľmi napínavý zápas, šance sa striedali na oboch stranách, hodnotím to veľmi pozitívne. V prvej tretine sme sa nevedeli dostať do hry, ale potom sme sa zlepšili. Keď Immortals vyrovnal na 9:9 pri našej početnej výhode, trochu to nami otriaslo, ale potom sme mali o to väčšiu motiváciu túto chybu napraviť. Chcem pochváliť nášho brankára, ktorý nás podržal – zaslúži si absolútorium. Čo sa týka nájazdov, vedel som, že ak strelím gól, môže to byť kľúčový faktor superfinále, cítil som tlak i zodpovednosť, ale vyrovnal som sa s tým. Pri nájazde som zvolil osvedčený spôsob, ktorý

ma nesklamal ani teraz. Ďakujem našim fanúšikom i spoluhráčom. Vytvorili sme správnu partiu, čo tiež zohralo svoju úlohu. Vlni som bol súčasťou strieborného tímu Turian, vtedy sme odohrali nešťastné superfinále, keď sme nedotiahli sľubne rozbehnutý zápas do zlatého konca. Som rád, že to teraz vyšlo. Beriem to ako satisfakciu,“ povedal pre MN Adrián Jurečka. Ako štvrtý v poradí bol na nájazdy určený z tímu Turian Juraj Kubička, ale už nemusel ísť. „Na nájazdy sme si verili. V kádri sme mali v porovnaní so súperom technickejších hráčov a skúsenejšieho brankára. Boli sme si takmer istí, že nemôžeme prehrať. Ja som už jeden titul zažil, ale vtedy som bol ešte mladší, teraz si to užívam viac a intenzívnejšie, lebo na tomto historicky prvom prvenstve Turian mám väčšiu zásluhu. Do play-off sme postúpili zo 6. miesta po základnej časti, pomalšie sme sa rozbiehali, ale vo finiši sezóny, ktorý sme zvládli výborne, sme boli kvalitnejším, súdržnejším a bojovnejším tímom ako vlni. Superfinále bolo skutočným vyvrcholením súťaže, hoci nebolo najflorbalovejšie, ale celkom určite divácky atraktívne. Malo dramatický náboj, bojovalo sa o každú loptičku a padlo veľa gólov. Vyhrať mohlo jedno i druhé mužstvo, šťastie sa napokon priklonilo na našu stranu. Úprimne poviem, myslel som si, že to budeme mať ľahšie, ale Immortals ukázal,

že nie náhodou sa dostal takto ďaleko. Náš protivník nemal čo stratiť (ako vicemajster sme boli favoritom tohto duelu), spoliehal sa na rýchle protiútoky. Trochu sme sa tomu prispôbobi a zbytočne sme lietali hore-dolu. Mne osobne sa nehralo moc dobre, nedostal som sa toľko do šanci, miestami na mňa hrali osobnú obranu, ťažšie som sa presadzoval, ale našťastie zabrali ďalej,“ uviedol pre MN Juraj Kubička, ktorý si v supefinále zahrál proti svojmu bratovi Ondrejovi (Immortals). Ako prežival „bratovražedný“ súboj ich otec? „Dost' emotívne. Už od rána som bol nervózny, oboch mám rovnako rád a obom som želal úspech. Napokon vyhral tím môjho skúsenejšieho syna. Som na nich hrdý, ale hlavne, nech sú dobrí ľudia, to mi urobí najväčšiu radosť. Po základnej časti sme pre „koronu“ museli súťaž prerušiť. Keď to okolnosti dovolili, rozhodli sme sa pokračovať a po trojmesečnej pauze nasledovalo skrátené play-off. Superfinále sa odohralo v krásnej športovej atmosfére. S vyvrcholením 6. ročníka sme veľmi spokojní. Naša liga má opäť nového víťaza, ktorý doteraz ešte nefiguroval na prvej priečke. Kvalita je vysoká, o čom svedčí fakt, že by sa do našej súťaže chceli prihlásiť aj tímy z úplne iných regiónov,“ vyjadril sa pre MN člen organizačného výboru TFL Dušan Kubička. Kapitán Turian Andrej Šimko prevzal majstrovský pohár ako

prvý z mužstva. „Je to skvelý pocit. Po minuloročnom sklamaní, keď sme v superfinále veľmi tesne prehrali so Včelínom (predvlni sme skončili tretí), sme teraz konečne zaslúžene získali trofej a zlaté medaily. Immortals podal výborný výkon, nečakal som až taký tuhý odpor. Jazýčkom na váhach bola napokon vo vyrovnanom stretnutí úspešná realizácia nájazdov. Hovorí sa, že nájazdy sú lotéria, ale našimi exekútormi boli špecialisti na túto hernú činnosť, čo sa na ihrisku aj prejavilo. Sezónu sme začali zle, v prvých dvoch tretinách základnej časti sme sa krčili na predposlednom mieste, no postupne sme sa dostali do tempa a v správny čas nám forma gradovala. Vyraďovacia časť bola vzhľadom na trojmesečný výpadok veľmi náročná, ale dopadlo to pre nás najlepšie, ako mohlo. Ak zostane mužstvo pohromade, pokúsime sa v nasledujúcom 7. ročníku o obhajobu titulu,“ podotkol pre MN Andrej Šimko.

Jeho náprotivok s kapitánskym céčkom a opora Immortals Jakub Vaverka pre MN dodal: „Bolo to epické finále, diváci si prišli na svoje. Myslím si, že sa pri našej prvej finálovej účasti nemáme za čo hanbiť. Novopečenému šampiónovi sme boli v niektorých momentoch viac ako vyrovnaným súperom. Žiaľ, ani deväť strelených gólov v riadnom hracom čase nestačilo na víťazstvo. No a nájazdy, to je ako keby nový minizápas. Zlatú bodku za sezónou sme teda nedali, ale naďalej máme hlad po úspechoch. Verím, že o rok môžeme byť na najvyššom piedestáli.“

Bronzové medaily ukoristil Bernoláčik, ktorého kapitán Rudolf Kralovský pre MN povedal: „Škoda toho, že sa sezóna musela prerušiť pre „koronu“, čo nás zabrzdilo. Play-off sa hral iba na jeden zápas a my ako víťaz základnej časti sme priamo postúpili do semifinále. V ňom sme podľahli Turanom, ktoré boli rozohranejšie, lebo absolvovali aj štvrtfinále. No tešíme sa z toho, že sme vyhrali posledný zápas sezóny, aj preto má bronz pre nás cenu zlata. Takže Bernoláčik získal vo všetkých doterajších šiestich ročníkoch medailu, čo je super.“

Autor, foto: Lubomír Chochula

Akadémia sa rozrastá o dorastenecké kategórie

THA Martin, vyhodnotenie sezóny 2019/2020

Turčianska hádzanárska akadémia Martin bude mať v ročníku 2020/2021 po prvý raz od svojho založenia (2014), keď sa objavila na hádzanárskej mape Slovenska, už aj družstvá mladších dorastencov a mladších dorasteničiek.

„THA Martin začala úplne od nuly, nemali sme žiadnych členov, sponzorov, ani prostriedky. Nechýbala nám však chuť pracovať s deťmi, ktorým sa snažíme vytvárať priestor, aby sa mohli všestranne (nielen športovo) rozvíjať. Za tých päť rokov sme vybudovali plnohodnotnú chlapčenskú i dievčenskú základňu (predprípravka – vek 8 rokov a menej), prípravka (9 a 10

rokov), mladšie žiactvo (11 a 12 rokov), staršie žiactvo (13 a 14 rokov) a teraz, keď nám už niektoré deti dorástli do dorasteneckého veku (15 a 16 rokov), tak sa rozširujeme o ďalšiu kategóriu, ktorú postavíme z našich odchovancov. Z hľadiska počtu členov (momentálne pracujeme s 200 až 250 deťmi) patríme k tým najlepším na Slovensku a naďalej máme ambíciu zväčšovať členskú základňu. Naším dlhodobým cieľom je vybudovať profesionálny klub, ktorý bude mať všetky kategórie v oboch zložkách (predprípravka, prípravka, mladšie žiactvo, staršie žiactvo, mladší dorast, starší dorast, juniorka, muži, ženy),“ povedal pre MN jeden zo štyroch spoluzakladateľov

THA Martin a predseda Krajského zväzu hádzanej ŽSK Róbert Klimo a pokračoval: „THA je účastníkom pravidelných súťaží (slovenských, krajských, medzinárodných za účasti českých i poľských tímov), zúčastňuje sme sa aj na rôznych turnajoch v zahraničí. Každý dobrý výsledok nás, samozrejme, poteší, ale až taký dôraz na to v mládežníckych kategóriách nekladíme, hlavne, aby deti tento šport bavil a mohli sa zlepšovať. Preto sa skôr zameriavame na kvalitu tréningového procesu pod vedením kvalifikovaných trénerov. Máme krúžky aj na siedmich základných školách a táto spolupráca je na dobrej úrovni. Veľmi dobre spolupracujeme so ZŠ Jozefa Kronera a ZŠ Nade Hejnej, kde by už vďaka progresívnemu vedeniu týchto škôl čoskoro mohli vzniknúť športovo zamerané hádzanárske triedy. Takisto si pochvaľujeme spoluprácu s rodičmi. Fungujeme ako jedna veľká rodina. Čo sa týka financovania klubu, to pozostáva z dvoch zložiek (príjmy z vlastnej činnosti a dotačné alebo grantové zdroje). Veľa vecí robíme na dobrovoľníckej báze.“

Problémom je infraštruktúra. V Martine nie je športová hala, ktorá by spĺňala požiadavky doby.

„Šport je veľký fenomén. Nie je pravda, že deti nechcú športovať, akurát im dospeli na to nevytvárať adekvátne možnosti, zvlášť v Martine. Myslím si, že pre športový rast detí by bolo dobrým riešením postaviť postupne každý rok jednu nízkonákladovú halu pri základných školách v každej mestskej časti,“ doplnil Róbert Klimo.

Ukončenie sezóny za účasti všetkých družstiev THA sa uskutočnilo 19. júna v športovej hale v Diakovej. S prípravou na novú sezónu sa po júlovom voľne začne v auguste (nebude chýbať ani sústredenie v Jasenskej doline), pričom posledné dva augustové týždne už absolvujú prvé turnaje.

Manažér a konateľ klubu THA Martin Andrej Rodák pre MN dodal: „Našu filozofiu, víziu a presvedčenie sme postavili na masovom športe pre všetky deti, ktoré chcú športovať, len na to nemajú dostatočný priestor. Naš klub za dobu svojej existencie ukázal svoju životaschopnosť. Našli sme si svoju cestu, po ktorej aj naďalej pôjdeme s víziou aktívneho spôsobu života našich detí a motiváciou vytvoriť v budúcnosti profesionálny hádzanársky klub.“

Autor: Ľubomír Chochula

Do športového neba odišli dvaja turčianski športoví veteráni

Doc. PhDr. Karol RYBÁRIK, CSc. (* 3. 11. 1940 - † 19. 5. 2020), odb. asistent, metodik, plávanie, vodné pólo – hráč,

prednášateľ. Športu oddaný človek s prilihovým priezviskom síce rybárom nikdy nebol, zato k vode mal veľmi blízko už od malička. Rodený Vrútočan vyrastal v tamojšej športovej plaveckej základni dorastu a časom sa z neho stal plavecký a vodnopólový reprezentant TJ Lokomotíva. Po otvorení krytej plavárne v Martine (1974) pokračoval v činnosti v plaveckom oddieli TJ ZTS Martin. Okrem plávania a vodného póla sa ako tréner I. triedy venoval aj zjazdovému lyžovaniu v TJ Slávia Medik Martin. Ako pretekár, telovýchovný pedagóg,

tréner, funkcionár a výskumník v oblasti telesnej výchovy a športu bol aktívny celé polstoročie (1959 – 2009).

Bol členom predsedníctva Výboru zväzu plaveckých športov SÚV ČSZTV Bratislava, Výboru plaveckého zväzu ČSZTV Praha a metodických komisií na úrovni kraja aj okresu Martin. Okrem mnohých iných významných bol držiteľom Čestného odznaku ČSZTV a ocenenia Za zásluhy o rozvoj telesnej výchovy a športu I. stupňa. Na VI. stretnutí športových veteránov Turca v Jasenskej doline (27. 4. 2018) bol ocenený Čestným uznaním za dlhoročnú prácu v prospech športu a telesnej výchovy.

Emil KUNERT (* 3. 8. 1934 Poprad - † 1. 6. 2020 Martin), **futbal** – hráč, funkcionár, tréner, turčianska futbalová legenda. Rodákovi spod Tatier skôr ako

Emil Kunert

lyže učarovala už v detstve futbalová lopta. Najdlhšie a najkrajšie obdobie svojej bohatej hráčskej i trénerskej kariéry prežil

v Turci a bol pri všetkých významných obdobiach a úspechoch martinského futbalu na sklonku päťdesiatych a najmä sedemdesiatych rokov minulého storočia. **Martinský dres začal obliekať ako 21-ročný (1955) a zostal mu verný celých 12 rokov.** Odohral v ňom stovky zápasov a rozlúčil sa s ním až vo veku 33 rokov. **Zažil obdobie, keď na stretnutia martinského mužstva chodili tisícky divákov, ba mnohí z nich z hľadiska sledovali aj jeho tréningy.** Po ukončení hráčskej kariéry zasadol v roku 1967 na trénerskú lavičku martinského do-

rastu. **V roku 1979 sa stal prvým trénerom martinského mužstva mužov, ktorému ušiel postup do I. ligy iba o jediný bod.** K tejto funkcii sa vrátil opäť v roku 1987. **Vo svojich aktivitách nepoľavil ani po dovŕšení veku dôchodcu.** Na jar v roku 1996 vo veku **61 rokov prevzal horúce žezlo trénera potápajúcej sa vrútockej Lokomotívy v I. A triede** a v ďalšej sezóne navyše aj **funkciu prezidenta tohto klubu.** Po rokoch tleskali martinskí fanúšikovia opäť šikovnému hráčovi a strelcovi Kunertovi. Jablko naozaj nepadlo ďaleko od stromu. Z futbalovej trénerskej dielne Emila Kunerta vyšiel aj jeho syn Ľubo. Na slávnostnom stretnutí osobnosti mesta (6. 11. 2009) si Emil Kunert pri príležitosti svojho životného jubilea (75 rokov) prevzal ocenenie za svoju prácu **Cenu mesta Martin** z rúk primátora mesta Martin Andreja Hmčiara.

Autor: Martin Ferenčík

Úspešný reštart Martinskej olympiády

Záverečné metre pred cieľom v kategórii najmladší žiaci

Vyhlasený núdzový stav a obmedzenia v súvislosti s pandemiou COVID – 19 ochromili aj športový život, ten náš turčiansky nevyhnutne. Na rozdiel od veľkej celosvetovej zrušenej olympiády v d'alekom Japonsku, naša Martinská pokračuje ďalej.

Martinská celoročná olympiáda rekreačných športovcov (MCORŠ) pozostávajúca z piatich športov (kolky, beh, cyklistika, kolieskové korčule, plávanie), pokračovala 13. júna svojou druhou disciplínou, behom. Dejiskom vydatenej akcie organizovanej Mestským úradom v Martine bol športový areál na Východnej ul. na Severe.

Za krásneho slnečného predpoludnia pripravili organizátori na 250-metrovom tartanovom okruhu i pre účastníkov podujatia bežecké trate v dĺžke od 100 do 3000 metrov. Opäť na tomto jedinečnom športovom podujatí nechýbala okrem športových výkonov a súťaživosti ani tradične dobrá nálada spájajúca ľudí milujúcich pohyb bez ohľadu na vek. Kým najstaršiemu bežeckému veteránovi podujatia Jozefovi Hrnčírskovi do okružnej osemdesiatky chýbali iba dva roky, tí najmladší naopak svoje dva roky oslávili iba prednedávnom. Čo si myslia o vydatenom podujatí

martinskej celoročnej olympiády jej organizátori a niektorí pretekári? **Alena Schimiková** (riaditeľka XVI. ročníka MCORŠ): „Po tom, čo sme za rekordnej účasti 561 súťažiacich absolvovali vo februári úvodnú kolkársku súťaž tohto ročníka MCORŠ, prišiel šok spôsobený pandemiou. Náhle uvoľnenie obmedzení spôsobené koronavírusom nás primälo k tomu, aby sme v začatom ročníku pokračovali ďalej. Naše obavy z narychlo zorganizovanej bežeckej súťaže a očakávanej slabšej účasti súťažiacich sa však nepotvrdili; práve naopak. Na našu radosť a prekvapenie, hľad po pohybe a rastúca popularita súťaže pritiahli na štart rekordnú účasť pretekárov za posledných 10 rokov. Vďaka skvelému organizačnému tímu a pomoci členov AK ZŤS Martin, reštart Martinskej olympiády dopadol nad očakávanie dobre.“

Denisa Tomčányová (členka organizačného štábu): „Opäť sa potvrdilo, že naša olympiáda rekreačných športovcov už prekročila nielen hranice Martina, ale aj Turca. Okrem pretekárov štyroch miest bol v 117-členom štartovom poli bohato zastúpený aj turčiansky vidiek (Sklaňa, Dražkovce, Bystrička, Sučany, Kľačany, Ďanová, Lipovec) a tiež pretekári (prechodne žijúci v Martine) z Prievidze, Trenčína či Bratislavy.“

Marián Kalabus (vrchný rozhodca súťaže): „Teší ma, že táto jedinečná športová súťaž na Slovensku si z roka na rok získava ďalších priaznivcov a spája všetky vekové kategórie. Je úžasné vidieť, ako si na jednom podujatí merajú sily a tešia sa z pohybu deti, rodičia, starí a dokonca aj prastarí rodičia. Výnikajúci nápad spreď 16 rokov pretavený do dnešnej reality. Práve v tom je jedinečnosť tohto podujatia.“

Rastislav Turčan (najúspešnejší pretekár v histórii MCORŠ): „S Martinskou olympiádou ma nespájajú iba víťazstvá a úspechy. Presne pred 11 rokmi som sa z cyklistickej súťaže ponáhlal, aby som stihol vlastný sobáš. Po ňom som pritiahol k tejto súťaži aj manželku a čoskoro aj naše ratolesti. Dnes, presne v deň výročia našej svadby, sme opäť stáli všetci štyria na štarte, hoci miesto na stupni víťazov sa ušlo iba našim dvom dcéram. Ale to nie je predsa na Martinskej olympiáde to podstatné. Hoci nepopieram, v každom z mojich 63 štartov, ktoré som absolvoval v rámci MCORŠ, sa vždy snažím podať čo najlepší výkon.“

Zuzana Kováčová (učiteľka a propagátorka MCORŠ): „Aj keď počtom žiakov patrí naša Súkromná ZŠ BellaMos k najmenším, v účasti na MCORŠ patríme k najviac zastúpeným školám. Po úspechu v kolkárskej súťaži presvedčili o svojich kvalitách súperov aj naši malí bežci. Traja z nich - Maxim Meľo, Boris Bellér a Dominik Cesar sa stali víťazmi svojich vekových kategórií. Už teraz sa tešíme na ďalšie kolá tejto báječnej propagácie športu.“

Katarína Paulínyová (dvojnásobná veteránska majsterka sveta v behu do vrchu): „S potešením som prijala informáciu, že Martinská olympiáda opäť pokračuje ďalej. A keďže slovenský bežecký kalendár ešte stále živa

prázdnotou, privítala som možnosť po dlhých týždňoch nútenej rúskovej bežeckej „dovolenky“ začínať s behaním opäť doma v Turci. Po dlhých rokoch absencie ma potešilo okrem samotného behu aj veľké množstvo účastníkov a stretnutie s viacerými bežeckými veteránmi.“

Peter Vons (vľahnjší víťaz MCORŠ vo svojej kategórii, poslanec NR SR a MsZ): „Po tom, čo som bol od vzniku tejto súťaže jej podporovateľom a propagátorom, tak som sa na prahu svojej šesťdesiatky stal aj jej aktívnym účastníkom. Je to naozaj skvelé podujatie, motivujúce ľudí každého veku k aktívnemu pohybu. Podujatie, ktoré nám môžu iné mestá či regióny Slovenska iba závidieť. Oceňujem ochotu a obetavosť jeho organizátorov a tiež ich schopnosť veľmi rýchlo priviesť po čase karantény a obmedzení Martinskú olympiádu opäť k životu.“

PREHLAD VÍŤAZOV

Žubrienky (chlapci): 1. Kevin Figura (Evanjelická MŠ). **Žubrienky (dievčatá):** 1. Šarlota Kamienová (MŠ Lienka). **Najmladší žiaci:** 1. Maxim Meľo (SZŠ BellaMos). **Najmladšie žiačky:** 1. Ivana Viktória Boďová (KBBS Turč. Teplice). **Mladší žiaci:** 1. Boris Bellér (SZŠ BellaMos). **Mladšie žiačky:** 1. Tamara Turčanová (ZŠ A. Dubčeka). **Starší žiaci:** 1. Dominik Cesar (SZŠ BellaMos). **Staršie žiačky:** 1. Eva Kalmanová (ZŠ Nade Hejnej). **Dorastenci:** 1. Matej Babinský (Slovenská škola). **Dorastenky:** 1. Martina Batel'ová (Gymnázium V. Paulínyho-Tótha). **Muži do 40 r.:** 1. Lukáš Marčičiak (Martin). **Ženy do 40 r.:** 1. Dominika Vaceková (Martin). **Muži 41 – 50 r.:** 1. Radovan Cienik (Martin). **Ženy 41 – 50 r.:** 1. Katarína Paulínyová (AK ZŤS Martin). **Muži 51 – 60 r.:** 1. Peter Haščik (Martin). **Ženy nad 50 r.:** 1. Jana Podhradská (Ďanová). **Muži nad 60 r.:** 1. Jozef Ďurica (Martin). **Autor, foto: Martin Ferenčík**

Štart pretekov najmladších žiakov

Vo svojej kategórii zvíťazila Katarína Paulínyová (č. 50)

Sen sa stáva skutočnosťou, atletická dráha realitou

Budovanie atletickej dráhy pod „slimákom“ speje do finále

Po mnohých rokoch márných snáh a čakania sa aj mesto Martin dočká nového atletického štadióna so 400-metrovým tartanovým oválom s ôsmimi dráhami. Sen sa konečne stáva skutočnosťou.

Pavel Slouka (jeden z najlepších atletických trénerov na Slovensku, bývalý úspešný bežec): „Už som prestával veriť, že sa tartanovej štvorstovky v Martine vôbec dožijem. Trénovať a pripravovať atlétov pre reprezentáciu a vrcholovú atletiku bolo až doteraz v Martine priam nemožné. Vedeli by o tom hovoriť viacerí moji bývalí zverenci, najmä Lucia Klocová a zo súčasných Gabika Gajanová a Andrej Paulíny, s ktorými na tréningy na tartane meriam cestu až do Kysuckého Nového Mesta alebo dokonca na Moravu. Teším sa, že Martin vypadne zo zoznamu slovenských miest bez 400-metrovej tartanovej dráhy. Za výsledky, ktoré martinskí atléti v minulosti dosiahli, si ju naše mesto už dávno zaslúžilo mať.“

Lucia Hrivnák Klocová (najúspešnejšia pretekárka v histórii martinskej atletiky): „Úprimne sa teším, že konečne aj Martin bude mať niečo, čo malo byť už dávno samozrejmosťou. Je to investícia, ktorá napomôže tomu, aby sa slogan „Martin – zdravé mesto“ stával naozaj realitou a aby martinská atletika opäť nabrala nový dych. Otvorením nového areálu sa aj nám, trénerom atletickej prí-

pravky, výrazne zlepšia podmienky pre tréningy najmladšej generácie. Poďakovanie patrí všetkým, ktorí sa o postavenie nového atletického štadióna pričínili.“

Marián Kalabus (dlhoročný funkcionár AK ZŤS Martin, atletický rozhodca a štatistik): „Nie všetkým je po chuti miesto, na ktorom vyrastá nový atletický areál. Na jeho situovanie boli vybrané aj ďalšie dve až tri vhodnejšie lokality. Všade sme však narazili na problém s pozemkami. Ich vykúpenie by stavbu štadiónu neúmerne predražilo, a preto padlo rozhodnutie postaviť ho na tomto mieste, kde väčšina pozemkov je vo vlastníctve ŽSK a navyše v tesnej blízkosti Spojenej školy. Hnacími motormi výstavby štadióna sa stali v posledných desiatich rokoch po zosnulom Rudolfom Honnerovi protagonistami vzniknutého Občianskeho združenia Štadión Alexander Lilge a riaditeľ Spojenej školy Jozef Zanolit.“

Alexander Lilge (riaditeľ OZ Štadión): „Zlom v dlhoročnom zápase o vybudovanie nového štadióna nastal v roku 2013. Na slávnostnom večere v rámci osláv 90 rokov Turčianskej atletiky za prítomnosti viac ako 200 hostí, atletických hviezd a veteránov, dali verejný prísľub primátor mesta Martin a predseda Žilinského samosprávneho kraja, že urobia všetko preto, aby sa stavba zrealizovala. Od prísľubu ubehlo však ešte ďalších šesť rokov tvrdej práce v OZ Štadión, vybavovania a prekoná-

vania mnohých, často nečakaných, prekážok. Veľký kameň zo srdca mi spadol spolu s pocitom splateného dlhu voči Rudkovi Honnerovi pri poklepávaní základného kameňa (4. decembra 2019 – pozn. red.) rodiaceho sa športového areálu Spojenej školy v Martine za účasti županky ŽSK Eriky Jurinovej, primátora Martina Jána Danka, riaditeľa Spojenej školy v Martine Jozefa Zanolita a prezidenta SAZ Petra Korčoka.“

Štefan Balošák (riaditeľ Správy športových zariadení mesta Martin, bývalý olympionik a vynikajúci atlét-bežec): „Stavbu, ktorá je financovaná zo združených prostriedkov mesta Martin, Žilinského samosprávneho kraja a Slovenského atletického zväzu (400-tisíc eur) realizuje renomovaná spoločnosť Športfinal Bratislava, ktorá uspela vo verejnej súťaži na dodávateľa aj v zahraničnej konkurencii. Dodávateľ presvedča o svojich kvalitách už teraz v priebehu I. etapy výstavby. Spomalenie tempa nespôsobili ani obmedzenia v súvislosti s pandémiou COVID-19. Naopak, mierna zima a priaznivé jarné počasie umožnili, že práce pokračujú rýchlejšie, než sa predpokladalo (ukončenie I. etapy bolo naplánované na november 2020 – pozn. red.) a stavba bude možno uvedená do prevádzky s veľkým predstihom už v letných mesiacoch. Potešilo by ma, keby na nej v budúcnosti vyrástli naši pokračovatelia, ďalší úspešní turčianski atléti, reprezen-

tanti Slovenska a úspešní olympionici.“

Ján Gigac (úspešný atletický tréner AK ZŤS Martin): „Darom z „nebies“ bol pre nás školský športový areál s 250-metrovým tartanovým oválom pri ZŠ na sídlisku Sever, ktorý (po dohode s mestom Martin) dali vybudovať manželka Beáta a Vladimír Budzovci. Ten sme intenzívne využívali od roku 2012 na tréningy a organizovanie mládežníckych súťaží vrátane Okresnej žiackej ligy či atletických súťaží v rámci Turčianskych hier mládeže. Rastúci záujem detí o atletiku, tréningy rekreačných bežcov, využívanie areálu žiakmi školy a tiež skupinou atlétov trénera Pavla Slouka, spôsobovali jeho preťaženie a zvyšovali možnosť úrazov na dráhe. Navyše 250-metrová bežecká dráha nespĺňala parametre pre tréning ani pretekárov pripravujúcich sa na vrcholné atletické podujatia. Najmä im sa dobudovaním novej 400-metrovej dráhy výrazne zlepšia podmienky na tréningový proces.“

Jozef Zanolit (riaditeľ Spojenej školy, člen OZ Štadión): „Mám obrovskú radosť, že priestor spustnutého futbalového ihriska v blízkosti našej školy sa mení na nepoznanie. Pred tým, čo dokázali stavbári za šesť mesiacov, klobúk dolu. Som presvedčený, že po vybudovaní futbalovej plochy, tartanového oválu s atletickým sektormi, inžinierskych sietí, optenia a osvetlenia, sa podarí čo najskôr získať dostatok finančných prostriedkov aj na dobudovanie tribúny so sociálnym zázemím, príjazdovej komunikácie a parkovacích plôch, aby štadión mohol slúžiť k plnej spokojnosti členom AK ZŤS Martin, študentom našej školy a tiež širokej športovej verejnosti nášho mesta.“

Budúci štadión by mal po ukončení II. etapy a dobudovaní tribúny získať certifikát medzinárodnej atletickej federácie. V budúcnosti po vybudovaní rozcvičovacích priestorov (III. etapa) dokonca tretí z piatich stupňov certifikátu. To znamená, že by sme v Martine mohli organizovať medzinárodné či medzištátne atletické podujatia.

Autor, foto: Martin Ferenčík

História Turčianskej „olympiády“ (1990 – 1999)

Po úspechoch na THM zvíťazili atléti zo ZŠ Jahodnícka aj v medzinárodnom finále o Pohár Čs. rozhlasu. S trofejou v ruke je Miroslav Vanko, v pozadí tréner Ján Zuberec

V tomto čísle MESTSKÝCH NOVÍN sa v mapovaní histórie „Turčianok“ vrátíme o štvrtstoročie späť a priblížime si ťažké obdobie 90. rokov, keď aj osud tohto podujatia visel na vlásku a prežilo ťažké časy akoby zázrakom.

PO PÁDE „OPONY“

Plné námestia ľudí po celom vtedajšom Československu a vlna udalostí Novembra 1989 priniesli so sebou nielen zmenu politického systému v našej krajine, ale aj množstvo otázok, na ktoré mali dať odpoveď nastávajúce roky. Rok 1990 bol rokom veľkej eufórie, očakávaní, prvých kontaktov so svetom za zvalenou železnou oponou. Rok, ktorý poznamenal aj športové dianie celého vtedajšieho Československa, náš región Turca nevynechávajú. Spolu s pádom bývalého režimu spadla aj tesne pred finále jeho výkladná skriňa, ktorú každých päť rokov predstavovala Čs. spartakiáda, do ktorej bolo zapojených státisíce evičencov celého vtedajšieho Československa.

V tom čase si určite ne jeden telovýchovný činník medzi dvoma Fatrami kládol otázku, či rovnaký osud nestihne aj Turčianske hry. Našťastie sa tak nestalo. Bolo to najmä zásluhou zanietených organizátorov na čele s metodikom OV ČSZTV Leošom Eugelom, ktorý vtedajšie dianie okomentoval slovami: „Príprava a priebeh jubilejného XXX. ročníka boli potvrdením, že Turčianske hry boli vždy pre ich radových, obetavých organizátorov a účastníkov otázkou cti a hrdosti. Nie povinnosťou či arénou

pre presadzovanie svojich politických ambícií.“

ŠPORTOVÍ JUBILANTI

V roku 1990 okrem Turčianskych hier svoje okružie jubileum v Turci slávil aj ďalšie športové podujatia a činovníci. **Martinský box** oslavoval 50. výročie svojho vzniku, populárny **Beh k srdcu SNP 25.** výročie a medzinárodné cyklistické preteky **Slovenské Pyreneje**, rovnako ako Turčianky, svoje tridsiate narodeniny. Navyše, 50. narodeniny slávil aj **Ladislav Tomčány**, človek ktorý bol s Turčiankami a športovým dňom v Turci spätý viac ako polstoročie. Kolísavá chôdza, starý, nie príliš vábny bicykel, nehodný ani zamykania. Cez plece prehodená taška a v rukách neodmysliteľný fotoaparát. Tak ho poznali mnohí Martinčania, navštevujúci dlhé roky ihriská a športové areály. Tisícok hodín strávil ako skalný fanúšik a najmä ako lovec vzácných okamihov na futbalových ihriskách a volejbalových dvorcoch. Nechýbal ani na okružlom XXX. ročníku THM.

NETRADIČNÁ OSLAVA

Jubilejný ročník, ktorého existencia bola pod vplyvom valiacich sa celospoločenských udalostí vážne ohrozená, bol výnimočný nielen pre svoje jubileum. V čele sprievodu pred slávnostným otvorením nekráčali čelní predstavitelia OV KSS a štátnych orgánov a Turčianske hry sa nekonali ani na oslavu nejakých významných politických udalostí či výročí. Výnimočné (ako poznamenal Stanislav Zachar, organizátor a atletický rozhodca) boli najmä tým,

že sa vôbec konali, a tiež diváckou kulisou. Veď z hľadiska martinského štadióna sa na atletické dianie prizeralo viac ako 2500 divákov. Napriek veľkej sledovanosti, po vypadnutí Duklianskych pretekov (1989) a plávania (1990), sa zastúpenými druhmi športov Turčianske hry vrátili do roku 1970. Okrem atletiky sa súťaže konali iba vo volejbale a hádzanej.

DARČEKY K NARODENINÁM

Tridsiate narodeniny oslávili atléti prekonaním viacerých rekordov. O jeden sa postarala oštepárka **Zuzana Kvopková** (neskôr slovenská reprezentantka v zjazdovom lyžovaní) a o ďalší starší dorastenec **Miroslav Vanko** v behu na 800 m (1:58,1 min). Víťazi či medailisti z Turčianskych hier o niekoľko dní presvedčili o svojich kvalitách aj na dorasteneckých a juniorských M-SR. Zo zlata sa tešili - Miroslav Vanko (1500 m), Tomáš Teren (300 m), štafeta juniorov 4 x 400m - Kochoľ, Komárek, Kurhajec, Balošák), dvojnásobným striebrom dekorovali Radovana Zacharovského (3000 a 5000 m) a bronz získala chodkyňa Anna Brnová (3000 m). Svojím šiestym víťazstvom zavŕšil v roku 1990 obdivuhodné vystúpenie na THM aj **Luboš Komárek**. Držiteľ rekordov v skoku do výšky 203 cm (1989) spája „pupočná šnúra“ s Turčiankami aj po tridsiatich rokoch. V súčasnosti patrí k organizátorom a rozhodcom atletických súťaží a pôsobí ako vrchník výškarských súťaží.

OD ATLETIKY K MIKROFÓNU

Naopak, v jubilejnom ročníku odštartoval svoju športovú kariéru

na Turčianskych hrách **Pavol Gašpar**. Člen striebornej štafety 4 x 60 m ml. žiakov (ZŠ Tomášikova) sa v ďalších rokoch upísal športu natrvalo. Skromný, urastený chalan vďaka fyzickým predpokladom, ktoré zdedil po svojom otcovi, dal neskôr ako študent Športového gymnázia v Banskej Bystrici prednosť vrhačským sektorom pred atletickou dráhou. Dnes sa nám prihovára ako športový moderátor Slovenskej televízie svojím komentovaním hokejových stretnutí.

MARATÓN POD SIEŤOU

Spolu s atletikou sa už po tridsiatykrát v roku 1990 stretli na Turčianskych hrách aj milovníci volejbalu. Hra, ktorá sa stala od začiatku pevnou súčasťou Turčianskych hier, každoročne ponúkala prehladku toho najlepšieho, čo vyrástlo pod vysokou sieťou v našom Turci, a to vo všetkých kategóriách – od žiackych až po veteránske. O tom, akej popularite sa tešil v tom čase volejbal v Turci, najlepšie hovorí reč čísel z jubilejného ročníka THM. Dvojdnového zápolenia (13. -14. júna 1990) sa zúčastnilo 43 družstiev a odohratých bolo až neuveriteľných 81 stretnutí! Dramatické stretnutia sledovalo od rána až do večera množstvo divákov a ich dejiskom boli tenisové dvorce štadióna ZTS. Po mnohé roky pred rokom 1990, ale aj po ňom, bola riaditeľkou turnaja Anna Novinská a jej pomocníkmi v organizačnom štábe dlhé obdobie Pavol Lehocký, Milan Hriň, Gitka Jankovičová, Rudolf Trúchly, Martin Ferenčík a zohratá partia skúsených rozhodcov. K tým najstabilnejším patrili: Hrubý, Daruľa, Bubeník, Berec, Čelko, Palovič, Záborská, Lilgová, Novák,

Volejbalové zápasy THM sa odohrávali aj na už neexistujúcom ihrisku vedľa Sokolovne

Riaditeľ THM Milan Adamec oceňuje najúspešnejších atlétov

Jankovič, Žáková, Černák, Sitár, Falhamer, Bodišová, Adamík, Vojčík, Krajňák, Štefánek, Putirka a ďalší. Najúspešnejšími žiackymi volejbalovými družstvami sa v 90. rokoch mohli pochváliť na ZŠ Ul. Lettricha (chlapci) a ZŠ Tomášikova ul. (dievčatá). V dorasteneckej kategórii patrili k najlepším volejbalisti SPŠ, Gymnázia Martin a Gymnázia Turčianske Teplice a volejbalistky SEŠ, Gymnázia Martin a SPgŠ Turčianske Teplice. U mužov sa popri martinských volejbalistoch (ZTS, ČSAD, Sokol) zaradili k viacnásobným medailistom aj volejbalisti Sučian a Mošoviec. U žien hrali prím volejbalistky reprezentujúce martinskú fakultnú nemocnicu.

BASKETBAL NA SCÉNE

Jedna zo štyroch najpopulárnejších a najrozšírenejších loptových hier na svete si po tridsiatich rokoch (1991) našla cestu aj na Turčiansku olympiádu. Basketbal sa stal súčasťou jej programu a je ňou až dodnes. Po tom, čo sa žiakemu basketbalu v 70. rokoch intenzívne venovali **Miroslav Juran** na ZŠ Bernoláka a **Vladimír Sauch** na ZŠ v Sučanoch, našla si táto hra desiatky mladých vyznávačov vďaka ďalším pedagógom a mládežníckym trénerom – **Igor Libo** (Gymnázium J. Lettricha), **Slavomír Tomka** (ZŠ Východná), **Vratislav Kadlec** (Gymnázium V. Paulínyho-Tótha), **Vladimír Smik** (Kláštor pod Znievom, **Euboš Panuška** (ZŠ Mudroňa). Veľký záujem a účasť až 12 družstiev chlapcov dala za pravdu oprávnenej požiadavke učiteľov i žiakov zaradiť basketbal do programu THM. Historicky prvými víťazmi pod deravými košmi sa stali dlháni zo **ZŠ Ul. P. Mudroňa**. O šesť rokov neskôr (1997) pribudli k chlapcom

aj dievčatá a pri svojej premiére si zlato odniesli domov **basketbalistky Gymnázia J. Lettricha**. O rok neskôr (1998) priviedol k takémuto úspechu mladé basketbalistky z „Tomášičky“ ich učiteľ **Miroslav Hriňa**. Ním začal písať svoju neuveriteľne dlhú a mimoriadne úspešnú dráhu mládežníckeho trénera, ktorá trvá dodnes. Jeho zverenkyne počas 22 rokov nikdy neodchádzali domov bez pódiového umiestnenia. Navyše sa ziskom 15 zlatých medailí stal **najúspešnejším mládežníckym trénerom** v celej 60-ročnej histórii tohto podujatia.

DCÉRA PREKONALA MAMU

Písal sa rok 1967, keď si za 2. miesto v behu na 500 m odnášala domov do Kláštora pod Znievom vzácnu striebornú medailu tamojšia žiačka Darina Kohútová. Po viac než 20 rokoch sa ozdobou THM stala jej dcéra **Katarína Čauderová**. Tá mamu nielen napodobnila, ale mnohonásobne prekonalala. Svoju šesťročnú bežeckú medailovú žatvu a bohatú zbierku vzácnych kovov na Turčianskych hrách šprintérka i vytrvalkyňa (60 m, 100 m a 800 m) zavŕšila v roku 1993 opäť víťazstvom v behu na 100 m mladších dorasteniek. Vtedy určite ani len netušila, že najväčšie bežecké úspechy na ňu iba čakajú a navyše mimo atletickej dráhy. Viacnásobná víťazka Slovenského pohára sa stala po ďalších dvadsiatich rokoch **dvojnásobnou veteránskou majsterkou sveta v behu do vrchu** a držiteľkou striebornej i bronzovej medaily z majstrovstiev Európy.

NEUVERITEĽNÉ

Ešte väčší husársky kúsok sa podaril o pár rokov neskôr bežkyňi z Koštian, **Lucii Klocovej**. Dcéra dvojnásobného víťaza THM na 1500 m Jána Kloca

(1976 a 1978) nielenže tromi víťazstvami na 800 m trati a 1000 m trati (1997, 1998) vykročila v šľapajach svojho otca, ale priam raketovým spôsobom zamierila k najvyšším metám vo svetovej atletike. Iba dva roky po svojom poslednom triumfe na Turčianskych hrách už stála na MS juniorov v ďalekom juhoamerickom Chile na stupni víťazov, kde ju dekorovali za jej výkon v behu na 800 m bronzovou medailou. Neskoršia juniorská majsterka Európy, štvornásobná účastníčka OH, slovenská atlétka roka (2012) a najlepšia turčianska atlétka histórie sa k svojim úspechom dopracovala okrem talentu a tvrdej driny aj vďaka svojemu trénerovi Pavlovi Sloukovi, tiež úzko spätému s Turčianskymi hrami. Dlhoročný organizátor, bežec, štartér a skvelý vyhladávač talentov, zaznamenal svoje prvé víťazstvo práve na THM (1972 – 800 m).

Z KRÁĽOVNEJ POPOLUŠKA

Vynikajúce úspechy Lucie Klocovej dali definitívnu bodku za „zlatou“ éru martinskej atletiky, ktorá bola a aj dnes je ozdobou Turčianskych hier. Z „kráľovnej“ sa atletika stala populúškou. Ešte nedávno futbalistami, atlétmi a divákmi hojne navštevovaný športový stánok sa menil na nepoznanie. A tak je to, žiaľ, dodnes. Nekvalitná a neudržiavaná atletická dráha, neudržiavané a po piesku volajúce doskočiská, zlikvidovaný sektor pre vrh guľou, burinou zarastený areál, zhrdzavené zábradlia, nefunkčný rozhlas a informačná tabuľa či vandalmi polámané sedadlá, ešte pred pár rokmi hojne obsadeného hľadiska... No nielen atléti a futbalisti začali mať hlavy v smútku. Volejbalové galapredstavenia Turčianskych hier sa na tenisových dvorcoch stali tiež iba spomienkou, rovnako ako stretnutia pod vysokou sieťou na ihrisku vedľa Sokolovne. Aj na hádzanárskom štadióne sa podpísal zub času a štadión volal po údržbe.

ELÁN OSTAL, PENIAZE NIE

Zmena spoločenských pomerov priniesla so sebou, žiaľ, aj mnohé negatíva, s ktorými sa museli boriť aj organizátori Turčianskych hier. Nebol to len z roka na rok sa zvyšujúci nedostatok finančných prostriedkov na pokrytie takéhoto masového podujatia. Problémy s uvoľňovaním zo zamestnania vytlačili z radov organizátorov a rozhodcov mnohých

obetavých nadšencov. Kategória dospelých sa vytratila z atletických súťaží a podobná situácia začala hroziť aj volejbalovým súťažiam mužov i žien. Navyše, rozpadajúci sa systém štátnej podpory masového športu a školskej telesnej výchovy sa čoskoro podpísal pod dielo skazy. Zrušenie školských športových stredísk a tréningových stredísk mládeže na školách bolo veľkým krokom späť. Dôvodov, aby aj Turčiankam nadobro odzvonilo, bolo naozaj viac ako dost. Že sa tak nakoniec nestalo, možno považovať priam za zázrak a treba poďakovať všetkým, ktorí sa oň pričínili.

SMUTNÉ JUBILEUM

Udalosti pred štvrtstoročím nasvedčovali, že jubilejný 35. ročník bude tým posledným, ktorého sa Turčianky dožijú. Rok 1995 bol totiž tým posledným, v ktorom okresný telovýchovný orgán (OV ČSZTV počnúc a Okresným útvárom Slovenského združenia telesnej kultúry končiac) bol ich hlavným garantom a organizátorom. Skôr narodení si pamätajú mená viacerých jeho zamestnancov či dobrovoľných spolupracovníkov. Od kolisky až do 35. narodenín sprevádzal Turčianske hry jeho metodik Leoš Eugel. Na nesmelé nohy sa ich pomáhali dvíhať ochotní organizátori – predseda Komisie ŠHM **Viktor Medvecký, Ján Petrikovich, Ján Rzepiel, Miroslav Juran** i profesionálni funkcionári: predseda OV ČSZTV **Ladislav Škovira**, či tajomníci OV ČSZTV **Pavol Blahušiak** a **Ivan Štefko**. Po nich prišli na rad ďalší, najmä **Ján Král** a **Eduard Maňúr**.

ROZTRHNUTÝ TURIEC

V r. 1997 prevzala po Vladimírovi Smikovi riaditeľský štafetový kolík Ľubica Schafferová, úrad Školskej správy nahradil odbor školstva a kultúry a Turčiansku kotlinu pretrala hranica dvoch nových okresov. Školy v Turčianskych Tepliciach, Hornej Štubni, Slovenskom Pravne a Mošovciach sa ocitli v novom okrese a v roku 1998 zorganizovali **I. ročník Hornoturčianskych hier**. Tie však nemali dlhého trvania a čoskoro si žiaci a ich učiteľia z horného Turca opäť našli cestu na podujatie, ktoré od roku 1960 spájalo pohyb oddaných ľudí celej našej Turčianskej kotliny. **Autor: Martin Ferenčík**
Foto: archív

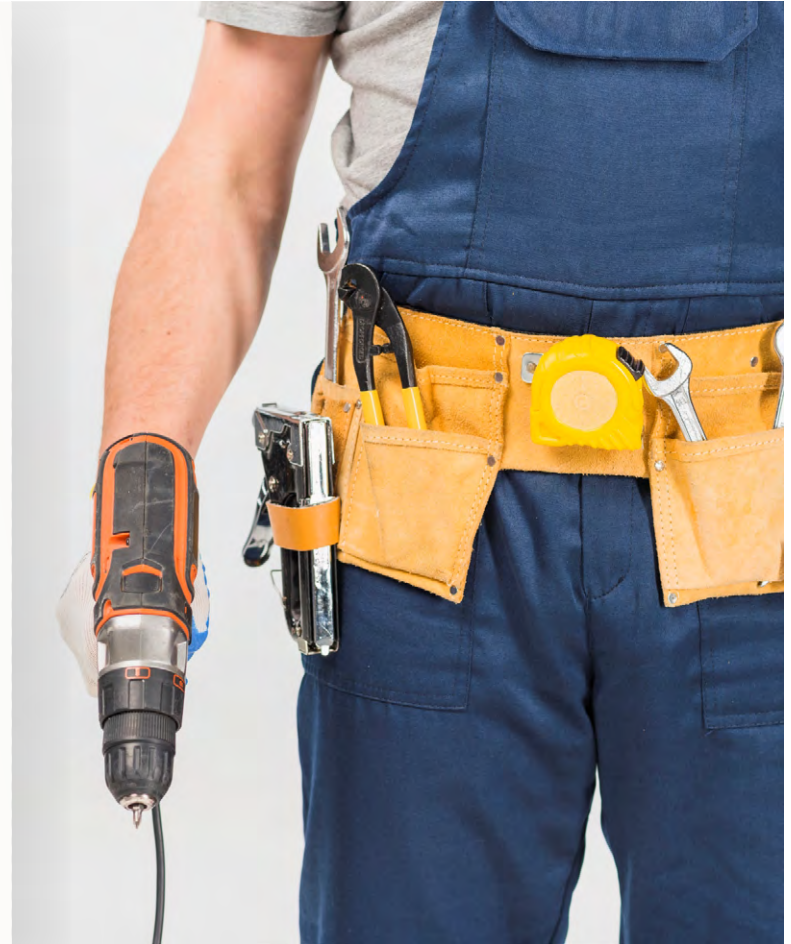
PRERÁBANIE

*bytových jadier
& stavebné práce*

- ✂ Stavebné práce
- ✂ Vodárenské práce
- ✂ Elektroinštalačné práce
- ✂ Interiérové omietky
- ✂ Montáž sadrokartónov
- ✂ Komplet rekonštrukcie bytov

0949 012 341

stavbamartin@gmail.com

Aj TV?

NET aj TV, moja :)

gaya

www.gaya.sk

Výnimočné jasličky pre Vaše deti!

Už štvrtý rok fungujú v priateľských priestoroch rodinnej vilky v tichej štvrti Martina mimoriadne úspešné jasličky AKOM U MAMY. Je to šanca pre Vaše dieťa od 1 roka rozvíjať sa vo výnimočne malom kolektíve (len max. 12 detí!), s kvalifikovaným personálom, s individuálnym prístupom a s podporou skúseného psychológa. Nástup možný kedykoľvek, aj v priebehu roka. Nie je jedno, v akom veľkom kolektíve získa dieťa prvé sociálne zručnosti; čím menší – tým je intenzívnejší a láskavejší kontakt s personálom.

Záleží aj na prostredí – rodinné rozmery tiež rešpektujú potreby týchto detí.

Martin, Hečkova 9 (pri býv. GR ŽŤS), 0905 945 901,
0905 20 17, e-mail: djakoumamy@gmail.com

PIERCE

CNC REZACIE STROJE

www.pierce.sk

Kde nájdete MESTSKÉ NOVINY?

Vzhľadom na sťažnosti a pripomienky našich čitateľov z rôznych častí Martina sme zabezpečili popri distribúcii do poštových schránok aj distribúciu prostredníctvom predajní potravín a stánkov.

MESTSKÉ NOVINY nájdete - ZDARMA - každý mesiac aj na týchto miestach:

- COOP Jednota Ľadoveň III. – Ul. N. Hejnej
- COOP Jednota Ľadoveň II. – Stavbárska ul.
- COOP Jednota Stred – Ul. A. Kmeťa (pri kine Moskva)
- COOP Jednota Košúty - Štefunkova ul.
- COOP Jednota Priekopa – Medňanského ul.
- Potraviny Dušan Sládek, Stred – Škultétyho ul. 16
- Trafika Podháj - Golianova ul.-Gorkého
- Stánok pred hl. vchodom do UNM
- Penzión Ľadoveň - Ul. D. Michaeliho

MÓDA A ŠTÝL
ZÁBAVA • SLUŽBY
GASTRONÓMIA

www.mirageshopping.sk
OC MIRAGE, Nám. A. Hlinku 7B, 010 01 Žilina

VÝSTAVA FOTOGRFÍ

ŠPORTOVÉ OKAMIHY
17. 6. – 18. 7. 2020

ŠPORTOVÝM FOTOOBJEKTÍVOM OTCA A SYNA STEHLÍKOVCOV

Výstava bude nainštalovaná na -1. podlaží OC MIRAGE.

MIRAGE SHOPPING CENTER **LETNÉ**

Inspirácie

MIRAGEshopping.sk

- OVS
- LINDEX
- TALLY WEIKL
- Bata
- COIN
- 4F
- ALLTAYS
- RESERVED
- Joules
- CARPISA
- Terranova
- martina

Užívajte si leto s BIG STAR

BIG STAR

V predajni Big Star v OC Mirage ponúkame široký sortiment letného oblečenia a doplnkov. Oblečneme Vás na stretnutie s priateľmi ale aj na pláž.

Big Star Slovakia už aj na

BIG STAR Predajňu Big Star nájdete na -1. podlaží v OC MIRAGE.

coin & BRANDS
off-price store

2. POSCHODIE

-70% **-50%** **-80%**

SKUTOČNE PRE KAŽDÉHO

Wrangler, NABAPURI, JACK & JONES, MOSCHINO, COVERI COLLECTION, GUESS by Marciano, STOKTON, Superdry, TOMMY HILFGER, PACIOTTI, TRUSSARDI, LIU JO, TWIN-SET, MICHAEL KORS, EMILIO PUCCI, DIESEL, Justcavalli, U.S. POLO ASSN., PINKO, COINCASA, KOAN, Carlsberg, VERSACE, JEANS COUTURE, EA7, TOM FORD, FURLA AND MORE.

Na kúpalisko jedine autobusom SAD Žilina

Leto je konečne tu! Horúce počasie láka množstvo ľudí na kúpaliská, kde sa môžu do sýtosti vykúpať a užiť si krásne dni plné slnečných lúčov a vody. Ponúkame vám zapár kúpalísk, kde vás bezpečne a pohodlne doprava autobusy SAD Žilina.

Región Žilina

Kúpalisko Laura – Rajecké Teplice
Termálne kúpalisko Laura sa nachádza pod krásnym vyhladkovým vrchom Skalkey. Kúpalisko je vybavené dvoma bazénmi, pričom jeden je detský. Nemusíte sa obávať o svoj hľad pri vode, pretože v areáli sa nachádzajú bufety s rýchlym občerstvením a reštaurácia. Môžete si zahrať plážový volejbal či minigolf. Kúpalisko je otvorené od 13. júna. Teplota vody, o ktorej sa hovorí, že je jedna z najteplejších v Žilinskom okrese, sa pohybuje v rozmedzí od 25 do 27 stupňov Celzia.

Otváracie hodiny: PO – NE: 9.00 – 19.00 h
Trasa: Môžete využiť linky zo Žiliny v smere Rajecké Teplice, Rajec, Kunerad, Kamenná Poruba,

Fačkov a Čičmany. Spojie jazdia v priemere každú pol hodinu a vystúpiť môžete na zastávke Rajecké Teplice, kúpalisko.

Kúpalisko Veronika – Rajec

Len o niečo ďalej sa v náručí prírody Rajeckej doliny nachádza kúpalisko Veronika s ôsmimi bazénmi pre všetky kategórie návštevníkov. Okrem toho môžete využiť plážový volejbal či basketbalové koše. Deti sa môžu zabaviť na tobogane, šmykačkách, preliezkach alebo v pieskovisku. V prípade nepriaznivého počasia je kúpalisko z bezpečnostných dôvodov zatvorené. Informácie o otvorení si môžete overiť na www.veronika-rajec.sk.

Otváracie hodiny: PO – PIA: 9.30 – 18.00 h, SO – NE: 9.00 – 19.00 h

Trasa: Na kúpalisko Veronika sa dostanete viacerými spojmí, ktoré majú trasu do Rajca, Fačkova a Čičmian. Najbližšia zastávka o kúpaliska je Rajec, Kostolná ul.

Termálne kúpalisko Stráňavy

Prijemne sa schladíte v plaveckom i v detských bazénoch v malebnom, prírodnom areáli kúpaliska. Po dobrom kúpaní sa môžete dobiť energiou v bufetoch alebo využiť atrakcie pre deti, volejbalové a detské ihrisko. Kúpalisko je otvorené od 4. júla, pričom v prípade nepriaznivého počasia môže byť z bezpečnostných dôvodov zatvorené. Prevádzkovú dobu si môžete overiť na telefónnom čísle 0905 938 124.

Otváracie hodiny: PO – NE: 9.00 – 19.00 h

Trasa: Autobus odchádza z autobusovej stanice v Žiline z nástupišťa č. 7 a č. 8. Aby ste sa dostali na kúpalisko, musíte vystúpiť na zastávke Stráňavy, kúpalisko.

Región Turiec

Aquapark Turčianske Teplice

V areáli aquaparku nájdete plavecký, atraktívny a sedací bazén, tobogany kamikadze či rôzne šmykľavky. Výnimočnosť aquaparku spočíva v tom, že je jediným na Slovensku s liečivou vodou.

Otváracie hodiny: PO – NE: 9.00 – 21.00 h

Trasa: Do aquaparku môžete využiť bohatú ponuku spojov z Martina do Turčianskych Teplíc. V prípade, ak nepochádzate z okolia Martina, môžete nastúpiť na autobus z autobusovej stanice v Žiline do Martina, ktorý stojí na nástupišti č. 5.

Región Čadca

Kúpalisko v Čadci

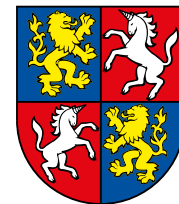
Ak ste z Kysúc a máte chuť sa íst ochladiť, máte možnosť navštíviť kúpalisko v Čadci. Avšak vzhľadom na aktuálnu situáciu súvisiacu s koronavírusom je v danom okrese prevádzkovanie kúpaliska v obmedzenom režime. Krízový štáb mesta Čadca

uvolnil protiepidemické opatrenia a povolil otvorenie kúpaliska od 6. júla a objektu plavárne (bazén, fitnesscentrum, sauna, soláriá) od soboty 4. júla. Návštevníkom kúpaliska bude odmeraná teplota a budú zapísaní do zoznamu. Povolený vstup je len s ochranným rúskom. V prípade, že sa situácia v regióne Čadca zmení a dôjde k nárastu počtu potvrdených prípadov ochorenia COVID-19 v najbližších dňoch, krízový štáb mesta Čadca prijme opatrenia, aby sa pomohlo rýchlo a účinne zabrániť šíreniu ochorenia v regióne.

Otváracie hodiny: NE – ŠTV: 10.00 h – 19.00 h, PI – SO: 10.00 h – 19.30 h

Trasa: Na kúpalisko sa môžete dostať buď autobusmi prímestskej dopravy, alebo mestskej hromadnej dopravy v Čadci. Konkrétne využitím spojov prímestskej dopravy je potrebné vystúpiť na zastávke Čadca, Štátny majetok pri ceste a s MHD Čadca na zastávke Čadca, Palárikova ulica.

Spoločnosť SAD Žilina vám praje príjemnú letnú kúpaliskovú sezónu.

Športová aktivita sa znásobí v prospech zdravia

Milý darček pre Anastasiu Kuzminovú od detí. Vpravo je Milan Matia (MHÁK Martin). Foto: lch

Bývala trojnásobná olympijská víťazka a majsterka sveta v biatlone Anastasia Kuzminová začala 24. júna svoju cestu Turcom vo Vrútkach, kde sa ako VIP hosť zúčastnila na prvej akcii (tá druhá bola v Martine), ktorá súvisela s vyhodnotením výsledkov 4. ročníku projektu „Podme deti baviť pohybom“.

Nasťa Kuzminová odovzdala v telocvični ZŠ Hany Zelinovej zhruba

stovke detí (Spojená škola M. R. Štefánika vo Vrútkach – 1. a 2. ročník, ZŠ H. Zelinovej vo Vrútkach – 1. ročník, MŠ M. R. Štefánika, CVC Domino a ZŠ Turč. Kľačany) ceny a medaily.

Nasťa Kuzminová sa deťom prihovila týmito slovami: „Som rada, že som s vami a môžem vás oceniť. Keď som ja kedysi začala športovať, tiež som bola taká malička, ako ste teraz vy. Najskôr som ešte nemala konkrétnu predstavu, kto-

remu športu sa v budúcnosti budem venovať, ale bavilo ma vyskúšať si rôzne druhy športov. Tešila som sa z každej pohybovej aktivity. Pevne verím, že aj vás to bude naďalej baviť a neprestanete športovať. Želám vám zdravie, radosť z pohybu, úspechy. Veľká vďaka patrí každému, kto prispel k tomuto krásnemu projektu na podporu športu detí.“ Primátor Vrútok Branislav Zacharides, samozrejme, nemohol pri odovzdávaní cien chýbať. „Do projektu sa zapojilo veľa detí, z čoho sa veľmi teším. Je to projekt pre najmenšie deti (posledný ročník MŠ a 1. a 2. ročník ZŠ), u ktorých sa touto formou budujú prvé športové návyky. Bolo mi veľmi príjemné ako hosťiteľovi privítať úspešnú olympioničku Nasťu Kuzminovú, všetkých organizátorov a v prvom rade samotné športujúce deti. A to práve v priestoroch zrekonštruovanej telocvične, ktorá je tu pre nich. Verím, že deti budú v športe pokračovať. Šport nie je len o dosahovaní vynikajúcich výsledkov, hoci aj to je dôležité, lebo to buduje osobnosť, ale je to hlavne o zdravom životnom štýle, ktorý zohráva v dnešnej dobe (osobitne pri mládeži) významnú

úlohu. Každá minúta strávená pohybom sa znásobí v prospech zdravia všetkých, ktorí športujú. Naša generácia ešte bola taká, že sme po škole namiesto vysedávania pri počítači hrali vonku futbal, hokej, jazdili na bicykli. Vyrástli z nás všestrannejší športovci, ale musím čestne priznať, že možno aj dedične som skôr inklinoval k hudbe ako k nejakému profesionálnemu športu,“ objasnil B. Zacharides.

Čo ešte viac chce mesto Vrútky urobiť, aby záujem detí o šport rástol? – spýtali sa MN vrútockého primátora.

„Snažíme sa podporovať rozvoj športovej infraštruktúry. Preto sme napr. zrekonštruovali telocvičňu ZŠ H. Zelinovej a vedľa mestského úradu vybudovali workoutové ihrisko, ktoré si mladí ľudia obľúbili a každý deň ho využívajú. Všetci vedia, že sa buduje cyklotrasa z Vrútok do Martina. Verím, že po jej dobudovaní bude táto cyklocestička plná športujúcich ľudí. Chceme tiež podporovať aktívny životný štýl našich obyvateľov aj formou rôznych akcií. Napr. vlni sme spustili podujatie „Na kolesách proti rakovine“ a tento rok v tom budeme pokračovať.“

Odstránia retardér z cesty na Karvaša a Bláhovca?

Podpisová akcia za odstránenie retardéra na Ul. Karvaša a Bláhovca sa uskutočnila 16. júna. Podľa petičiarov je potrebné situáciu na tejto ceste riešiť komplexnejšie, nie jedným retardérom.

O desať dní neskôr odovzdali aktivisti petičné hárkky na Mestskom úrade vo Vrútkach. Iniciátor petície Richard Tomago pre MN poznamenal: „Očakávam, že pán primátor vyslyší hlas ľudu, lebo až

541 občanov sa počas doby trvania akcie (sedem hodín) vyjadrilo, že to tam nechce mať. Mesto má 30 dní na to, aby sa rozhodlo, čo s tým urobí.“

Zostane retardér na Ul. Karvaša a Bláhovca, alebo nie? Foto: lch

Koncom júna sa začala letná sezóna na kúpalisku

Na vrútockom kúpalisku vyrastajú aj vodnopólové talenty. Foto: lch

Vrútocké letné mestské kúpalisko otvorilo svoje brány pre verejnosť 27. júna.

Správcom kúpaliska je PVK Vrútky, ktorého predseda, tréner a vodnopólista Dušan Kucharik pre MN povedal: „Naše kúpalisko je menšie, ale rodinného typu. Nachádza sa v peknom prostredí s výhľadom na hory. Verím, že návštevníci, ktorí boli u nás spokojní, si cestu k nám

nájdu aj v tomto období po „korone“. Počasie nedokážeme ovplyvniť, ale budeme sa snažiť spolu s personálom byť k návštevníkom milí a ústretoví. Všetkých srdečne pozývame.“ Vstupné ani otváracie hodiny sa nezmenili, ale oproti minulej sezóne je novinkou to, že návštevníci si pri vstupe do areálu vydenzifikujú ruky a mali by dodržiavať určité bezpečné vzdialenosti medzi sebou. Verejnosť nebude veľmi limitovaná

ani športovými aktivitami vodnopólistov, pre ktorých je kúpalisko domovským stánkom. Muži PVK napokon dokončia sezónu 2019/2020 dvoma barážovými turnajmi o účasť v extralige. Jeden z nich sa uskutoční 28. a 29. augusta na vrútockom kúpalisku. Súperom PVK Vrútky budú Olympia Košice, Piešťany a Topoľčian. Cieľom Vrútok je skončiť na prvom alebo druhom mieste, čím by sa udržali v extralige.

Stranu pripravil:
Lubomír Chochula

Kolkári Lokomotívy s bronzom v Slovenskom pohári

Horný rad zľava: Juraj Kubena, Jozef Adamčík, Marián Ruttkay, Miroslav Ruttkay, dohýň raz zľava: Ján Kubena, Milan Tomka, Peter Marček. Foto: Lokomotíva

Mužský tím kolkárskeho oddielu TJ Lokomotíva Vrútky obsadil vo finálovom turnaji Slovenského pohára družstiev mužov tretie miesto.

Dejiskom finálového turnaja SP (4. a 5. júla) bola kolkáreň v Trenčíne. Hráči Vrútok najskôr v prvý hrací deň prehrali s Podbrezovou 2:4 a potom podľahli aj Trstenej 1:5. Na druhý deň zdolali v súboji o bronz Zlaté Klasy 4:2. Víťazom sa stala Trstená, druhá bola Podbrezová (obaja účastníci interligy).

Predsa KO TJ Lokomotíva Vrútky Dušan Machník pre MN uviedol: „Hrali sme v zložení Peter Marček, Milan Tomka, Jozef Adamčík, Miroslav Ruttkay, Marián Ruttkay, Juraj Kubena a Ján Kubena.

Najlepšie výkony podali Tomka a Mar. Ruttkay, ktorí vyhrali všetky svoje zápasy. Finále pohára je vždy aj o taktike, nakoľko sa hrá v neutrálnej kolkárni a celky nastupujú proti sebe tak, že dávajú svoju zostavu naraz rozhodcovi. Číže do poslednej chvíle hráči nevedia, proti ktorému súperovi nastúpia. Po veľkom boji plnom zvratom sa nám podarilo poraziť Zlaté Klasy, ktoré hrajú takisto ako my v extralige, čím sme si zabezpečili miesto v Pohári NBC Svetovej kolkárskej federácie. Podbrezová a Trstená si už dopredu vybojovali účasť vo Svetovom, resp. Európskom pohári. Pohár NBC sa hrá formou jednokolového (štvordňového) turnaja, tento rok sa uskutoční v srbskom Apatine. Účasť na tomto podujatí nie je lacná záležitosť. Viac

ako tisíc eur stojí spolu štartovné, ubytovanie a doprava. Nevieť, ako tie financie zoženieme.“

Kolkár Vrútok Peter Marček pre MN povedal: „Naše medailové umiestnenie v Slovenskom pohári je zaslúžené, podarilo sa nám dosiahnuť jeden z najväčších úspechov vrútockého klubu. Aj keď sme v kútiku duše pomysľali na celkový triumf, napokon sme s bronzom spokojní. Na Podbrezovú sme si trúfali, lebo neprišla v najsilnejšom zložení, ale podľahli sme jej o pár kolov. V druhom dueli bola Trstená nad naše sily, ale trochu sme taktizovali so zostavou. Po úvodnom dni sme boli trochu sklamaní, ale na večernej porade sme si povedali, že ešte zabojujeme o tretie miesto. Vstup do tohto zápasu nám nevyšiel, ja i Miro Ruttkay sme tesne prehrali so súpermi, ale druhá naša dvojčka (Milan Tomka a Marián Ruttkay) otočila vývoj stretnutia. Bronz v Slovenskom pohári si ceníme, je to pre nás satisfakcia za nedokončenú sezónu v extralige družstiev. Rozhodnutie anulovať extraligový ročník sme brali ako malú skrivodlivosť. To už však neriešime a pozeráme sa dopredu. Som rád, že v novom ročníku nebudeme oslabení. Milan Tomka chce pokračovať v kariére vo Vrútkach, hoci Trstená mala o neho veľký záujem. Ja osobne sa už teším na novú sezónu. Tento šport ma stále baví a chcem sa mu venovať ešte asi päť rokov.“ Dušan Machník pre MN doplnil: „Boli sme rozčarovaní a znechutení,

že sa extraliga mužských tímov nedohrala. Mali sme nedostihnuteľný náskok, ale nebolo nám umožnené to dotiahnuť do víťazného konca a postúpiť do nadnárodnej česko-slovenskej interligy.“

V nej by napokon Vrútky mohli hrať namiesto odstupujúcej Českej Třebovej, ak to schvália príslušné orgány. Účinkovať v interlige, kde pôsobia profesionálne družstvá (niektorí hráči hrajú kolky ako svoje zamestnanie, o čom vo Vrútkach nemôžu ani snívať) by bola pre Lokomotívu veľká výzva. „Nadalej chceme podávať kvalitné výkony. Hráčsky káder mužov by mal zostať pokope, takže ani pre nás v novej a prakticky neznámej súťaži by sme nemuseli hrať, ako sa povie, tretie husle. Len znova je tu klasický problém – financie,“ ozrejmil D. Machník a vzápätí dodal: „Ženská extraligová sezóna nezrušili, naše kolkárke družstvo žien obhájilo majstrovský titul. V novom ročníku bude znova hrať v najvyššej slovenskej súťaži a zúčastní sa aj na Svetovom pohári. Ten sa tento rok na jeseň našťastie neuskutoční v zahraničí, ale v Podbrezovej, čo nám vyhovuje, lebo by sme z ekonomických dôvodov neutiahli dve svetové podujatia mimo Slovenska. Ženský celok by mal tiež zostať pohromade. V uplynulej sezóne tvorili družstvo Mária Tomková, Lenka Stasinková, Katarína Ďurčeková, Žaneta Bednárová a Anna Ihnátová. Po materskej dovolenke by sa mala vrátiť Martina Buckulčíková.“

Kometa postúpila do semifinále play-off

Kometa Vrútky úspešne absolvovala 1. kolo play-off ročníka 2019/2020 Slovenskej hokejbalovej extraligy, keď vo štvrt'finále zvíťazila nad Nitrou 3:2 na zápasy.

Séria bola poznačená vybičovými emóciami. Niektorí vrútockí hráči vyfasovali po zápasoch v Nitre disciplinárne tresty, ale ani to Kometu nezastavilo. Postupový chlieb sa lámal v rozhodujúcom piatom štvrt'finálovom stretnutí (predtým Vrútky doma vyhrali 2:1 a 2:1, vonku prehrali 2:3 a 1:3), v ktorom Vrútočania využili výhodu domáceho prostredia a zvíťazili 5:1. Prvý a posledný gól tohto zápasu (11. júla) strelil obranca Komety Michal Fodrek, ktorý pre MN

poznal: „Do tohto kľúčového duelu sme vložili srdce a zaslúžene sme triumfovali v tejto veľmi náročnej sérii. V semifinále narazíme na jedného z najťažších súperov v extralige, na ktorého sa budeme chcieť čo najlepšie pripraviť. Radi by sme si z Bratislavy odviezli domov aspoň jedno víťazstvo.“ Semifinále sa hrá na tri víťazstvá – dvojice: LG Bratislava vs. Kometa Vrútky (18. a 19. júla v Bratislave, 25. júla vo Vrútkach, prípadne 26. júla vo Vrútkach, ak bude treba ešte aj 1. augusta v Bratislave) a Skalica vs. Pov. Bystrica. Vrútky ukoristili majstrovský titul v roku 2018 (vlani skončili štvrté), v roku 2019 sa slovenským šampiónom stala Skalica.

Stranu pripravil: Ľubomír Chochula

Vrútočania Branislava Hlaváča (pri loptičke, za ním je Michal Fillo) nepustila na piaty zápas disciplinárka. Foto: chir

Zo športovcov urobili rukojemníkov

Martin Kalnický

„V minulom vydaní sme informovali, že športové kluby dostanú dotácie na rok 2020 neskoro. Nielenže sa potvrdili tieto naše slová, ale

je to ešte horšie. Financie prídu klubom na účet nie v auguste, ale až v septembri. A to je už veľmi zlá správa pre športovcov,“ začal sa pre MN venovať tejto téme poslanec za mestskú časť Ľadoveň-Jahodníky-Tomčany Martin Kalnický a vzápätí pokračoval:

„Zlé je aj to, že celková dotácia 116 900 eur na prerozdelenie peňazí klubom dosahuje približne len tretinu z pôvodne schváleného balíka (340 000 eur, ale už táto čiastka

bola znížená zo sumy 550 000 eur). Prečo nastala táto situácia? Náš poslanecký klub Platforma upozorňoval vedenie mesta na zasadnutí mestského zastupiteľstva (19. decembra 2019) na problémy, ktoré sme videli v súvislosti s reformou financovania športu. Poukázali sme na to, že navrhovaný dotačný mechanizmus pre oblasť športu, a taktiež aj rozpočet, nie sú v poriadku.

No prehlasovala nás koalícia klubov Spoločne pre Martin a Krok navyše, ktoré tvrdohlavo presadzovali návrh cez VZN č. 124, pričom neskôr sa rozhákali. Na májovom zasadnutí nastali pod rúškom koronakrízy zmeny v rozpočte, ktoré sa dotkli aj športu. V koalícii nastal v tomto smere konflikt a najväčší poslanecký klub na čele so svojim

predsedom (viceprimátor Rudolf Kollár) zmietol zo stola prerozdelenie dotácií a zrušil ich úplne. Športové kluby, ktoré v rámci dotačnej schémy počítali s prísunom financií, tak zostali vo vzduchoprázdne. To sme nemohli pripustiť, preto som v spolupráci so športovými klubmi inicioval Memorandum na podporu športu detí a mládeže, ktoré sme 18. mája odovzdali primátorovi. Malo to význam, lebo zrazu vedenie mesta našlo v rozpočte približne 117 000 eur na šport.

Navrhla sa nová cesta cez VZN č. 105, ako prerozdeliť športovcom peniaze. S tým súhlasím, lebo všetko sa do vzorca dáť nedá, ale s čím nesúhlasím je, že sa blokujú veci a mesto urobilo zo všetkých športovcov rukojemníkov. Stratilo sa veľa času. Keď som

ešte pôsobil v martinskom hokeji, tak sme peniaze z mesta dostali už 6. januára. Porovnajme si to so súčasnou situáciou...

Podľa môjho názoru mali mať kluby prerozdelené financie z celkového dotačného balíka už niekoľko mesiacov na svojich účtoch. Dalo sa to zrealizovať ešte pred vypuknutím koronakrízy. Mrzí ma to, ale mesto si nespĺnilo svoj záväzok. Ak bol problém v tom, že boli neskoro dodané materiály, alebo ich primátor neskoro podpísal (vedenie mesta nám nevysvetlilo, kde vznikla chyba), tak potom je to nekorektné voči športovcom.

Faktom je, že dodnes nie sú klubom vyplatené peniaze v športe, čím mesto ohrozilo činnosť, v niektorých prípadoch aj existenciu klubov. Šport znovu trpí a to nie je dobrá vitzka pre vedenie mesta a tých poslancov, ktorí tento stav zapríčinili.“

Chýbajúce bránky na ihrisku na Lermontovej ul.

M. KALNICKÝ: „V zmysle toho, ako sa v zasaďačke MsÚ dohodlo na stretnutí (23. júna) dvoch zúčastnených strán, ktoré mali protichodné názory na využívanie ihriska na Lermontovej ul. na Ľadovni, som tam inicioval osadenie bránok. Musím podotknúť, že pred zasadnutím nášho VMČ sme boli štyria kolegovia za toto riešenie (okrem mňa ešte aj Marcel Maťovčík, Marek Belák a Martin Lechan), zvyšní traja (Marína Gallová, Tatiana Červeňová a Imrich Žigo) sa nevyjadrili. Títo traja si potom na rokovaní VMČ presadili, aby bolo v zápisnici uvedené, že bránky sa môžu osadiť,

ak s tým budú súhlasiť Spoločenstvá vlastníkov bytov.

Nemal som nič proti tomu, ale keď som o tejto podmienke informoval tých, ktorí na tom ihrisku tie bránky chceli mať už teraz cez prázdniny, cítil som, že sú sklamaní. Povedali mi, že už nemajú sil ďalej bojovať, niečo niekomu dokazovať a nebudú sa do toho už starať. Je mi z toho smutno. Na druhej strane, dobrou správou je, že sme sa dohodli s prípadným sponzorom, ktorý by sa mohol spolupodieľať na výstavbe nového ihriska, čím by pomohol mestu. Absolvoval som tiež

stretnutie s riaditeľkou ÚHA Zuzanou Mendelovou v lokalite možného budúceho ihriska. V zmysle dohody, ktorá vzišla zo stretnutia dvoch táborov, ako som už spomínal, sme si pozreli miesto vedľa súčasných tenisových kurtov, kde by ihrisko malo byť. Je to o niečo ďalej od obytných domov, čiže by to pre občanov nemalo byť také hlučné. Je to blízko potoka, takže sa v zime bude dať robiť klzisko.

Je to dobre dostupné a len zhruba 300 m od ihriska na Lermontovej ul., na ktorom sme demontovali mantinely a bránky preto, že sa tam stupňovali hádky a vyhrážky,

dokonca došlo k fyzickému napadnutiu. Zabránilo sa tomu, aby to neprerástlo do väčších konfliktov s fatálnymi následkami.

Nebolo to mierené proti športovcom, preto som inicioval stretnutie, na ktorom sa zúčastnili oba tábory a z vedenia mesta aj viceprimátorka (T. Červeňová). Toto stretnutie bolo prínosom, zúčastnené strany prejavili ochotu dohodnúť sa a na záver našli spoločnú reč. O to viac je bizarné, že viceprimátorka neskôr medzi zástupcami z nášho VMČ okomentovala toto stretnutie tak, že dopadlo zle a na ničom sme sa nedohodli. Ale dohodli a deti už mohli hrať na bránky, ako súhlasili obe strany...“

Odmeny v období úsporných opatrení

M. KALNICKÝ: „Je zaujímavé sledovať počinnosť vedenia mesta, ktoré nielenže tápe v mnohých veciach, ale často sa dopúšťa aj chýb. Napr. teraz v čase úsporných opatrení sa škrtá aj tam, kde sa nemusí (športovci stále ešte len čakajú na zredukované dotácie), ale na druhej strane predložil viceprimátor (R. Kollár) do mestskej rady návrh na prerozdelenie odmien pre poslancov. Odmenu vo vyš-

ke 500 eur by však nedostal každý poslanec. Tí, ktorí sa menej zúčastňujú na rokovaní MsZ by si prilepšili o polovicu tejto sumy. Je úsmevné, že do tejto kategórie zaradili aj mňa.

Nie preto, že by som bol pasívny a nevenoval sa poslaneckej činnosti, lebo ja chodím na zastupiteľstvá a snažím sa tam aktívne vystupovať. Skôr je to preto, že mám opačný názor ako vedenie mesta, ktoré sa nebojím kri-

tizovať, ak koná zle a v neprospech občanov.

Napriek tomu, že segment, v ktorom podnikám, bol krízou najviac postihnutý a zo štátnej pomoci sme nečerpali ani jedno euro, už teraz hovorím, že nech dostanem akúkoľvek odmenu, nenechám si ju. Darujem ju MESTSKÝM NOVINÁM, ktoré ich potom odovzdajú niekomu z talentovanej mládeže, ktorého príbeh (posielajte nám ich na email: redakcia@mestskenoviny.sk) nás najviac zaujme a chyť za srdce.

Nenechám sa znechutiť, budem pokračovať v práci, každé dobré riešenie, ktoré je výhodné pre Martin a jeho obyvateľov, podporím. Budem stáť na strane vás – občanov. Ak máte konštruktívne návrhy, námety, čo treba v Martine zlepšiť, podnety, na čo chcete upozorniť, ako aj to, čo by ste radi odkázali vedeniu mestu i poslancom, neváhajte nás kontaktovať (redakcia@mestskenoviny.sk).“

Stranu pripravil:
Ľubomír Chochula